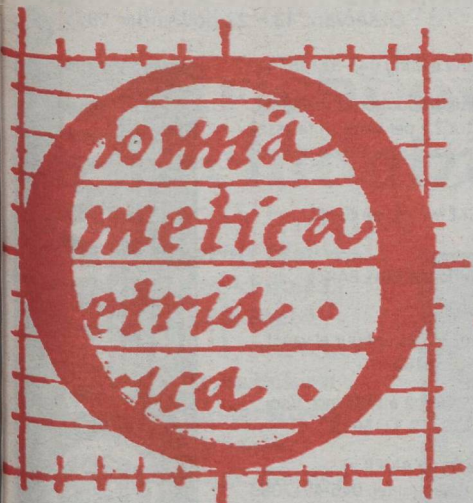

bservant ¹³

Jaargang 16, 23 november 1995

Informatie- en opinieblad van de Rijksuniversiteit Limburg • Redactieadres: Postbus 616, 6200 MD Maastricht • tel. 043-3883174

Inhoud

pagina 3

De achtduizendste RL-student. Eén miljoen voor internationalisering en de (jawel) faculteit psychologie

pagina 5

Afrikaanse studenten in Maastricht en geharrewar over een onschuldig studentenblaadje bij gezondheidswetenschappen

pagina 6

Een geneeskunde student loopt co-schappen in het preutse Canada

pagina 7

De strijd van milieugezondheidkunde

pagina 14

Verslaafd aan Star Wars

Pagina 16

Ode aan Willem K. Coumans

Jan Hoet, de non-conformistische museumdirecteur houdt woensdag in de Tanslezing de politiek een spiegel (van Marcel Broodthaers) voor (zie pag. 8-9)

Bestuurscrisis bij algemene wetenschappen, faculteit krijgt beroepsdecaan

College van Bestuur schuift decaan Van den Herik opzij

De faculteit der algemene wetenschappen krijgt waarschijnlijk binnenkort een beroepsdecaan. De huidige decaan, prof. J. van den Herik, wordt op een zijspoor gezet. Van den Herik zou ook zijn directeursfuncties bij het facultaire onderzoeks-instituut MATRIKS en bij het commerciële instituut RIKS bv. verliezen.

Het college van bestuur heeft onlangs besloten om in te grijpen in wat het kennelijk zag als een bestuurlijke pats-telling binnen de faculteit. Tijdens een bijeenkomst op 2 november, waarvoor het college alle facultaire- en RIKS-medewerkers had uitgenodigd, heeft voorzitter Dittrich medegedeeld dat men genoeg had van de slechte verhouding tussen de twee hoogleraren in de faculteit, Van den Herik van Informatica en Vrieze van wiskunde. Deze twee waren overigens niet uitgenodigd. Daarnaast was er sprake van een vertrouwensbreuk tussen het personeel van RIKS bv. en directeur Van den Herik. Het college, dat voor deze gelegenheid op volle sterkte was uitgerukt, zou volgens aanwezigen daarop aangekondigd hebben dat Van den Herik van al zijn bestuurlijke functies zou worden ontheven: het decanaat, alsmede het directeurschap van het facultaire onderzoeks-instituut MATRIKS en dat van het commerciële RIKS bv., onderdeel van de RL-Hol-

ding. Het college zou dit besluit als vaststaand hebben gepresenteerd, zelfs onder vermelding dat men niet terugschrok voor eventuele juridische consequenties.

Collegevoorzitter Dittrich wenst een en ander niet te bevestigen. Wel geeft hij toe dat het college de faculteit heeft toegesproken en dat men bezig is met de kwestie omdat er tussen de twee hoogleraren een "incompatibiliteit d'humeurs bestaat die bedreigend is voor de synergie tussen de vakgroepen. Initiatieven op het gebied van onderwijs en onderzoek komen daarmee in gevaar." Op de vraag wie de kwestie aan de orde heeft gesteld, antwoordt Dittrich dat "het college de ogen niet in de zak heeft".

Tijdens diezelfde bijeenkomst zou Dittrich tevens aangekondigd hebben dat er nu een beroepsdecaan wordt aangetrokken, aangezien zowel Van den Herik als Vrieze verantwoordelijk worden geacht voor de huidige crisis. Daarbij is ook een naam genoemd, namelijk die van prof. dr. ir. Kasper Boon, hoogleraar informatietechnologie bij de Open Universiteit. Boon zou in eerste instantie advies over de bestuurlijke situatie in de faculteit uitbrengen, waarna de mogelijkheid van een beroepsdecaan open zou staan. Boon zelf wil in dit stadium niet meer zeggen dan dat hij ongeveer een maand geleden is benaderd, en dat hij verwacht dat de zaak begin volgende week rond is. Niettemin is duidelijk dat hij tot hoogleraar zal worden benoemd om op die manier de wettelijke basis te creëren voor het vervullen van het decanaat: "Dat zit in het pak-

ket waarover nu gesproken wordt", zegt Boon. Diezelfde constructie is enige jaren geleden ook toegepast toen dr. mr. H. Sanders beroepsdecaan werd bij de medische faculteit. Als Boon inderdaad beroepsdecaan wordt is instemming van de faculteitsraad niet meer nodig. Over een dergelijke benoeming beslist het college van bestuur zelf.

Inmiddels is in de faculteit een onstuitbare geruchtenstroom op gang gekomen. Een daarvan luidt dat Van den Herik (die niet voor commentaar bereikbaar was) zich niet heeft neergelegd bij de gang van zaken en alsnog pogingen in het werk stelt om op zijn minst een deel van zijn functies te behouden. De uitkomst daarvan zou behelzen dat hij het directeurschap van MATRIKS voortaan met prof. Vrieze zou delen, en het directeurschap van RIKS bv. met prof. Boon. Die laatste zou dan met name de personeelsportefeuille beheren. Wat van deze opties waar is, is onduidelijk. Samenwerking met Vrieze lijkt onder de huidige omstandigheden absurd, terwijl het personeel van RIKS juist ten overstaan van het college van bestuur het vertrouwen in Van den Herik heeft opgezegd. Volgens RIKS-onderzoeker en voorzitter van de vakgroep i.o. Kennissystemen dr. Guy Engelen levert terugkeer van Van den Herik bij RIKS bv. via een gedeeld directeurschap daarom "een moeilijke situatie op". Engelen erkent dat Van den Herik begin dit jaar, toen het voorheen onafhankelijke RIKS werd opgesplitst en ondergebracht bij de universiteit, aan een zware taak is begonnen.

Voor het feit dat Van den Herik in eerste instantie aan crisismanagement heeft gedaan en bijvoorbeeld salarissen heeft verlaagd en vaste aanstellingen heeft omgezet in tijdelijke, heeft veel kwaad bloed gezet. "Het personeel voelde zich gekrenkt, en dan is het moeilijk om daarna de zaak weer op te bouwen", zegt Engelen. Volgens dr. Peter Braspenning van de vakgroep informatica is de sfeer in de faculteit vanwege deze affaire zeer gepolariseerd. Hij gelooft overigens

niet dat de zorgelijke situatie van de studierichting kennistechnologie, waarvan hij een der architecten is, een oorzaak is van de malaise in de faculteit. "Zelf acht ik die situatie helemaal niet zorgelijk, want ik heb altijd gezegd dat hier weinig studenten op af zouden komen, maar anderen binnen en buiten de faculteit vinden inderdaad van wel. Dat speelt op de achtergrond mee", zegt hij.

Wammes Bos

ETIL wil naar RL

Het Economisch Technologisch Instituut Limburg ETIL, dat zich bezighoudt met onderzoek en advisering op sociaal-economisch terrein, is in de aanbieding. Aan de economische faculteit is gevraagd of men geïnteresseerd is in overname. Op dit moment zijn besprekingen gaande. Grootaandeelhouder van ETIL is de Provincie Limburg. Deze bezit 54 procent van de aandelen, de rest is in handen van gemeenten en Kamers van Koophandel. Het ETIL fungeert volgens directeur drs. J.J. Swartjes voor een deel als een provinciaal sociaal-economisch planbureau, terwijl het daarnaast opdrachten tegen betaling verricht, voor een belangrijk deel ook weer voor verschillende overheden. Men doet onderzoek en adviseert op allerlei gebieden, waaronder onderwijs en arbeids-

markt, en volkshuisvesting in relatie tot demografische ontwikkelingen. Uit recente jaarverslagen blijkt dat het ETIL de afgelopen jaren financieel ternauwernood het hoofd boven water heeft kunnen houden. Een aantal jaren is zelfs ronduit verlies geleden. Vanwege de financiële constructie van het ETIL zuivert de provincie de tekorten aan. Naar verluidt (betrokken wensen geen commentaar te geven) wil de provincie daarom van het instituut af. Niettemin heeft de provincie al in een eerder stadium beloofd de 'publieke nutsfunctie' van ETIL tot en met 1998 te financieren. De economische faculteit heeft zich niet op voorhand afkerig getoond van overname, maar eist wel dat zij geen enkel financieel risico loopt.

Wammes Bos

Maastricht overschrijdt grens van achtduizend studenten

Een zoen, een grote blauwe paraplu met piepklein RL-logo, een rugzakje met inhoud, bloemen, een tekening van Guus van Eck en een door het Universiteitsfonds (SWOL) betaalde buitenlandse stage. Bianca Grebien, achttien jaar en eerstejaars gezondheidswetenschappen, wist niet wat haar afgelopen maandag overkwam. Het lot had haar uitgekozen: zij bleek de achtduizendste student die zich dit academisch jaar bij de Rijksuniversiteit Limburg inschreef.

En een dikke zoen van de voorzitter van het college van bestuur (foto Hans van Dijk)

De gezondheidswetenschapster is één van de ruim 2200 nieuwe studenten die zich dit jaar bij de RL inschreven. Vorig jaar rond deze tijd waren dat er nog 1900. De groei is op de eerste plaats te danken aan psychologie, de European Law School en fiscale economie; de drie nieuwe opleidingen die in september de eerste lichting konden verwelkomen. Maar daarnaast is de instroom van de andere opleidingen redelijk op peil gebleven. Dit in tegenstelling tot de concurren-

tie in de rest van Nederland. De meeste zusterfaculteiten kampen namelijk met een flinke terugloop van de eerstejaarsaantallen. Hoe groot die precies is kan op dit moment nog niemand vertellen. De zogenaamde 1-decembertelling moet daar uitsluitsel over geven.

In totaal heeft de RL nu achtduizend studenten onder haar hoede. En bij dat getal blijft het hoogstwaarschijn-

lijk niet, vertelde de voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich, afgelopen maandag in de feestelijk versierde hal voor de balie van studentenzaken. Daarbij wijzend op de stijgende belangstelling (tien procent meer dan vorig jaar) voor de Maastrichtse voorlichtingsdagen. "Wellicht ligt er nog een kleine groei in het verschiet. Dat is heel plezierig, maar je moet niet groeien om te groeien. Wij

moeten niet gaan wedijveren met grote universiteiten als die in Utrecht en Amsterdam. Tienduizend studenten lijkt mij heel aardig. Dan ken je elkaar nog. Bovendien kan het probleemgeestuur onderwijs niet ieder aantal herbergen."

Een beetje beduusd luisterde Bianca Grebien naar het hele verhaal. Zeker toen Dittrich even later uitlegde dat Bianca's keuze voor de RL niet zo'n bewuste was. Haar voorkeur ging eigenlijk uit naar Nijmegen waar ze medicijnen wilde gaan studeren. Toen ze daar werd uitgeloot, was haar tweede keus aan de beurt: gezondheidswetenschappen in Maastricht. Bekend was ze niet met de RL: de open dagen had ze gemist en over het onderwijssysteem had ze niet veel gehoord. Was dat systeem met die kleine groepjes niet speciaal opgezet voor mensen die wat slechter konden leren? Probleemstudenten dus? Inmiddels weet de gezondheidswetenschapster beter en bevalt het probleemgestuurd onderwijs haar. "Dit is beter voor mij. Nu zit er steeds druk achter: je moet studeren. Die druk zou ik veel minder in een collegezaal voelen."

Het bevalt haar zo goed dat Nijmegen uit beeld is verdwenen en zij volgend jaar geneeskunde in Maastricht hoopt te gaan studeren.

Riki Janssen

Jarige SWOL deelt opnieuw cadeautje uit

Limburgse universiteit krijgt één miljoen voor internationalisering

De Rijksuniversiteit Limburg krijgt de komende drie jaar in totaal één miljoen voor het aantrekken van buitenlandse topdocenten en het verder uitbouwen van internationale netwerken. Gulle gever is de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (SWOL) die deze maand haar dertigjarig bestaan viert.

Tot nu toe was de jaarlijks terugkerende steun van de SWOL (de laatste tijd zo rond de zes ton) vooral gericht op de verdere groei van de RL. Eerst door het aantrekken van buitengewoon hoogleraren die nieuwe vakken mochten introduceren, later, eigenlijk vanaf 1992, veranderde de koers en ging de SWOL haar geld geconcentreerder inzetten. De faculteit der cultuurwetenschappen, het grote uitbouwproject van de afgelopen jaren, profiteerde daarvan; zij was tussen 1992 en 1995 goed voor een miljoen subsidie. Het miljoen dat de RL nu ten deel valt, krijgt een heel andere bestemming. Geen uitbouw meer, maar consolidatie en verdere verbetering van één van de twee profielkenmerken van de RL: de internationalisering. Hoe dat gaat gebeuren? De voorzitter van het college van bestuur, dr. K. Dittrich, heeft daar heel duidelijke ideeën over. Niet alleen wil het college de internationale netwerken verder uitbouwen - gedacht wordt aan een netwerk met

buitenlandse universiteiten die zich ook richten op de vernieuwing van het onderwijs-, maar men hoopt met het geld ook topdocenten uit het buitenland naar Maastricht te halen. Bijvoorbeeld naar de European Law School en de opleiding internationale bedrijfskunde.

Dittrich: "Wij kunnen het geld heel goed gebruiken. Nu moeten we zeven miljoen uit de eigen middelen halen om nieuwe opleidingen als de European Law School en psychologie te bekostigen. De minister van onderwijs loopt immers altijd twee jaar achter met zijn financiering als het om nieuwe initiatieven gaat. Juist hierdoor loop je de kans dat de internationalisering in het gedrang komt."

De keuze voor consolidatie betekent niet dat de RL haar groei mogelijkheden voor gezien houdt. Als de Maastrichtse universiteit de kans krijgt om te groeien, dan zal ze dat niet laten, verzekert de collegevoorzitter. Maar op dit moment zijn de groei mogelijkheden door het moratorium op nieuwe opleidingen heel beperkt.

De SWOL, oftewel het Universiteitsfonds Limburg, blijft net zoals in de afgelopen jaren subsidies geven aan onderzoekers en studenten die een congres willen bezoeken of voor hun studie of onderzoek een tijdje naar het buitenland moeten. Tot nu toe reserveerde de stichting daar twee ton voor. Dat bedrag wordt nu mede door de toenemende uitwisseling van studenten verhoogd tot tweehonderdvijftigduizend gulden.

Riki Janssen

Toch faculteit psychologie?

W ordt psychologie nu toch ondergebracht in een eigen faculteit? De brief van het college van bestuur aan directeuren, decanen en diensthooft van 9 oktober, kondigt dat bijna met zoveel woorden aan. "Het CVB is voornemens om op zo kort mogelijke termijn te komen tot verzelfstandiging van Psychologie in een nieuwe faculteit", heet het daar. Dat is merkwaardig, want toen minister Ritzen toestemming gaf voor de opleiding schreef hij uitdrukkelijk dat deze toekenning door de RL niet zou mogen worden gebruikt "om tot de oprichting van een faculteit psychologie of een soortgelijke faciliteit te komen".

Navraag bij collegevoorzitter Dittrich leert dat de formulering in zijn eigen brief hem nu wat ongelukkig voorkomt. "Maar hij is getekend in mijn afwezigheid, ik zat in Zuid-Afrika. Waar het om gaat is dat we ze behandelen alsof het een faculteit is".

De achtergrond van een en ander is de moeizame plaats van psychologie in de faculteit der algemene wetenschappen. De opleiding is ontwikkeld in de boezem van gezondheidswetenschappen door met name de toenmalige decaan van GW, prof. Louis Boon. Deze bepleitte dat psychologie in eerste instantie bij GW ondergebracht zou worden. Toen echter ook de medische faculteit de boreling opeiste hakte het college van bestuur de knoop door en bracht haar onder bij de derde gegadigde, de faculteit der algemene wetenschappen. Daar echter ontstond de vrees dat psychologie zou uitgroeien tot een kolos die in de facultaire bestuursorganen al snel de dienst zou gaan uitmaken. AW had slechts twee vakgroepen (informatica en wis-kunde) en zeer weinig studenten bij kennistechnologie. Om die reden wensten de bestaande AW-vakgroepen op voorhand een beschermingsconstructie waarin hen een gelijkwaardige plaats in de facultaire organen werd gegund. Uitgebreide onder-

handelingen met het college leidden tot een ontwerpconvenant dat van zowel psychologie als kennistechnologie een 'commissie' zou maken met ieder een zelfstandige plaats in de faculteit. De faculteitsraad zou niet evenredig maar op basis van 'gelijkwaardigheid' worden samengesteld. Voor dat laatste moest echter nog even de toestemming van de minister worden gevraagd, want de wet kent die constructie niet. Deze zomer wees de minister het voorstel van de hand.

Wat nu? Grote onduidelijkheid. Het convenant is nooit in de universiteitsraad bekrachtigd en bestaat dus feitelijk niet. Alleen psychologie heet officieel een 'commissie', maar stelt zich verder volledig onafhankelijk op, los van algemene wetenschappen. Bij de psychologen heerst namelijk de angst dat hun goed lopende opleiding straks als melkkoe kan gaan fungeren voor de noodlijdende kennistechnologen. En daar past men voor. Als de minister een gescheiden bestuursorganisatie binnen één faculteit had geaccepteerd was er niets aan de hand geweest, nu wel. Ook al omdat de faculteit AW "zich kenmerkt door een lange reeks conflicten", zegt Boon. Inhoudelijk ziet hij evenmin veel heil in een relatie met kennistechnologie, ondanks het feit dat hij aan cognitieve psychologie doet. "Kennistechnologie is uitgegroeid tot een soort toegepaste wetkunde. Dat maakt de aansluiting niet makkelijker."

Niettemin zou 'commissievoorzitter' Boon graag in een normale bestuursstructuur leven, dus met checks and balances in de vorm van een faculteitsraad. Maar binnen AW wil hij dat niet, terwijl zijn studenten wel bij AW zijn ingeschreven en zijn personeel eveneens bij AW in dienst is. De juridische afdeling van de universiteit mag de kwestie nu gaan oplossen. In de tussentijd schrijft het college van bestuur onhandige en verwarrende briefjes.

Wammes Bos

Meldpunt voor wetenschappelijk wangedrag

Onderzoekers die wetenschappelijk wangedrag vermoeden, weten zelden wat ze daar mee aan moeten. Universiteiten moeten daarom meldpunten instellen waar vermoedens over kwesties als het vervalsen van gegevens of plagiaat van publicaties kunnen worden geuit. Een onafhankelijke commissie van deskundigen moet vervolgens een onderzoek instellen.

Dat is één van de aanbevelingen uit de notitie inzake wetenschappelijk wangedrag, opgesteld door de vereniging van universiteiten (VSNU) en de onderzoeksorganisaties KNAW en NWO. Ook de KNAW en NWO behoren volgens de notitie een eigen meldpunt te krijgen.

Wetenschappelijk wangedrag "lijkt betrekkelijk weinig voor te komen" in Nederland, aldus de notitie. Echter, "het is niet onmogelijk dat dit meer zegt over de zichtbaarheid van het wangedrag dan over het aantal concrete gevallen dat zich voordoet". Omdat de druk om te publiceren steeds meer toeneemt (publish or perish) "lijkt het niet uitgesloten dat wangedrag eerder toe- dan afneemt". Het ontbreekt echter aan procedures en richtlijnen hoe te handelen bij een vermoeden van wangedrag. Universiteiten en geldschieters hebben daar behoefte aan.

Als een vermoeden van wangedrag is gemeld, stelt de universiteit (of KNAW of NWO) een commissie in die het wangedrag onderzoekt. Anonieme meldingen worden niet behandeld, de overige krijgen een vertrouwelijke behandeling. De commissie dient vrij toegang te krijgen tot alle gegevens en faciliteiten. De beschuldigde onderzoeker krijgt het rapport van de commissie voorgelegd voor commentaar.

Als de commissie unaniem van oordeel is dat sprake is van wetenschappelijk wangedrag, kan het bestuur (of de directie) van de organisatie sancties treffen. Dit loopt uiteen van het geven van een waarschuwing tot het terugroepen van de academische graad die is toegekend op basis van ondeugdelijke publicaties.

In de notitie wordt ook ingegaan op de vraag hoe wangedrag kan worden voorkomen. Jonge onderzoekers moet normbesef worden bijgebracht over zaken als betrouwbare gegevensverwerking en correcte citaties. (HOP)

Steeds meer studenten onder hoede van hospita

Het aantal studenten dat een kamer bij een hospita betreft stijgt sterk. Was het in 1992 nog maar twee procent, nu woont al elf procent bij een meneer of mevrouw in huis. Dat blijkt uit een onderzoek naar de Maastrichtse kamermarkt dat de Stichting StudentenHuisvesting Maastricht (SSHM) in april 1995 hield. De uitkomst van het onderzoek werd vorige week bekend.

De meeste kamerbewoners (61%) komen terecht in een door particulieren verhuurd studentenhuus, een kleiner deel (21%) vindt via de woningbouwvereniging woonruimte.

In totaal woont driekwart (9000) van alle Maastrichtse studenten op kamers. Meestal in Maastricht zelf en dat is een groot verschil met twee of drie jaar geleden toen een flink aantal studenten hun heil nog buiten de stad moest zoeken. Het gros van hen zit op de universiteit, behoort tot het vrouwelijk geslacht en is tussen de 21 en 25 jaar oud. (RJ)

De verloederings van de publieke sector

Ook zo blij toen u recent op het NOS Journaal de opening door de NS van de zogenaamde 'Whizzle' winkel op het station in Den Haag vernam? Natuurlijk, ook vandaag hebt u de trein gemist maar wel mooi de gelegenheid gehad uw broek te laten stomen. Hopelijk op tijd om de volgende trein te halen. Of heeft u eigenlijk dringender postzegels nodig? Dan kunt u terecht in het KPN shopping center. Vroeger, voordat Wim Dik eindelijk ergens voorzitter van de Raad van Bestuur kon worden (en de Staat miljoenen uitgaf aan een beursgang), gewoon nog bekend als het PTT postkantoor. De gang daarheen zou ik u echter ernstig ontraden als u de volgende trein wilt halen. In het KPN shopping center is tegenwoordig namelijk veel verkrijgbaar, van ansichtkaarten tot reizen naar Timboektoe, maar de aanschaf van postzegels is een schier hopeloze opgave geworden.

In Stelling

Deze rubriek is bestemd voor iedereen die een opiniërende bijdrage kwijt wil over een onderwerp dat leeft binnen de universitaire gemeenschap. Artikelen kunnen op grond van gebrek aan leesbaarheid worden geweigerd.

Wat zegt u? U heeft panne aan uw telefoon en wilt dat laten verhelpen. Tja, dan moet u naar de 'primafoonwinkel'. Ik acht dat echter slechts verantwoord als uw psychische conditie zodanig is dat u bestand bent tegen een, langdurige en gedwongen, confrontatie met, gelet op de omstandigheden, cynisch lachende mensen die vanaf posters teksten ondersteunen als: 'Je broer belde dat je Oom geworden bent, maar je had *21 niet ingeschakeld.' Ga slechts als u verwacht de aanvechting te kunnen onderdrukken om de KPN medewerkers zelf 21 sterretjes te laten zien. Wat is er gaande met onze publieke sector? Waarom is er niemand meer die gewoon z'n vak er van maakt om postzegels te verkopen zonder elk gebaar eerst onderwerp te maken van een kostbare PR campagne? Waarom steekt de NS de energie die het heeft niet gewoon in het op tijd laten rijden

van onze treinen zodat wij thuis onze eigen winkels kunnen bezoeken? En waarom worden onze kapotte telefoons niet gewoon vlot gerepareerd in plaats van slingers op te hangen in de 'primafoon' winkel? (Wie verzint trouwens die maffe namen en, nog interessanter, welke would-be manager besteedt ons geld daaraan?) Vroeger had je nog een publieke sector. Lang voordat een conducteur via de intercom zich aandienende als 'treinbemannen' en een lokettist nog geen 'gastheer/gastvrouw' was, werden publieke diensten aangeboden zoals het hoort, niet perfect maar in ieder geval sober en zonder bombarie. Nu wordt het de gewoonste zaak van de wereld geacht om publieke diensten zogenaamd te privatiseren en vervolgens, natuurlijk nog steeds feitelijk monopolist, in staat te stellen ons geld te besteden aan nutteloze imagebuilding, PR en reclame. Alsof iemand de brief van Helmond naar Dokkum daar zou kunnen krijgen met een postzegel van de Letse Republiek of van Amsterdam naar Maastricht de Deutsche Bundesbahn zou kunnen nemen. Wie maakt een einde aan deze verloederings van onze publieke sector? Natuurlijk is de onzalige beslissing genomen om PTT en NS in de vorm van een Naamloze Vennootschap onder te brengen (wat met de nieuwe, non-descripte, naam KPN in alle opzichten gelukt is). In KPN heeft de Staat inmiddels zelfs zijn absolute meerderheid opgegeven. Gelukkig, God en Oranje gedankt, is die Staat, onze Staat nog wel verreweg de grootste aandeelhouder. Daarom richt ik hierbij een oproep aan onze Koningin en onze Ministers om, respectievelijk in de komende troonrede en de daarop volgende aandeelhoudersvergaderingen, de bestuurders van KPN en NS, te veroordelen tot het duizendvoudig eigenhandig schrijven van de nieuwe advertentietekst: 'U bent Oom geworden maar als het aan ons ligt is het kind nog lang niet jarig'.

Harm-Jan de Kluiver
(Vakgroep Privaatrecht)

Onderwijsprijs voor VU

De Vrije Universiteit in Amsterdam heeft de eerste hoger-onderwijsprijs gewonnen. Voor het project 'management review onderwijskwaliteit' krijgt de universiteit 200.000 gulden. De tweejaarlijkse prijs wordt door minister Ritzen uitgereikt voor het beste initiatief op het gebied van 'studeerbaar' onderwijs. Een jury onder leiding van onderwijskundige prof.dr. W.H.F.W. Wijnen heeft het project van de VU vooral gekozen vanwege de manier waarop "iedereen binnen de universiteit betrokken is bij de kwaliteitsdiscussie". De universiteit heeft via een enquête en interviews zowel universiteitsbreed als per faculteit een uitgebreid overzicht gemaakt van sterke en zwakke punten op het gebied van studeerbaarheid. De resultaten worden gebruikt voor verbetering van het onderwijs. Elf universiteiten dongen mee naar de hoger-onderwijsprijs. In mei werden Twente (chemische technologie), Limburg (geneeskunde), Leiden (biologie), Eindhoven (technische bedrijfskunde) en de Vrije Universiteit genomineerd. Behalve met het bekroonde project was de VU ook in de race met de studie bewegingswetenschappen. Begin volgend jaar wordt de prijs officieel door minister Ritzen uitgereikt op een studiemiddag over studeerbaarheid. De bewindsman wil meer initiatieven voor onderwijsverbetering uitlokken. Door de genomineerde projecten op te nemen in een boek, hoopt hij een overzicht van 'good practice' te bieden, dat op grotere schaal tot voorbeeld dient. Het idee van de prijs werd in 1993 gelanceerd door het toenmalige PvdA-kamerlid Tineke Netelenbos tegenwoordig staatssecretaris van onderwijs. Zij suggereerde aanvankelijk als naam de 'Ritzen-prijs'. Bij de hogescholen, die hun eigen hoger-onderwijsprijs van 200.000 gulden hebben is de Technische Hogeschool Rijswijk tot winnaar uitgeroepen voor het maken van een apart propedeuseprogramma voor havisten. Het aantal studiestakers onder havisten daalde door het nieuwe programma van ongeveer 20 naar 5 tot 10 procent. Het aantal havisten dat in één jaar de propedeuse haalde steeg van een kwart naar een derde.

HOP, Marcel Wiegman

Vol verwachting

Het schijnt dat Van Randwijck nu ook elke avond zijn gouden handschoen bij de schoorsteen zet.

R&T / STICHTING VRIENDEN VAN DE SAPHIR

Nog maar weer eens over democratie

Velen onder de huidige machthebbers kregen hun vorming in de revolutionaire tijden van de late zestiger en de vroege zeventiger jaren. Onder hen hebben weer velen gesympathiseerd met de revolutie. Niet zo fanatiek, dat zij het Parijs van Cohn Bendit opzochten om samen met de arbeiders van de Renaultfabrieken ten strijde te trekken tegen de verfoeilijke macht van het kapitaal. Zelfs niet zo overtuigd en consequent dat zij het spandoek aan de gevel van de Karl Marx Universiteit hebben geknoopt en vervolgens de bureaus van curatoren overhoop hebben gehaald of dat zij op kampeerbrandertjes soep kookten in het Maagdenhuis, totdat zij er door de sterke arm van Hermandad werden uitgesleept. De meesten van de bevoorrechten die toen studeerden hebben het gelaten bij een kortstondige onderdompeling in massaverzamelingen, waarin, alsof het de Chinese Culturele Revolutie zelf betrof, bestuurders openlijk werden gegist en professoren aan de schandpaal genageld en waarin, geheel in het verlengde van diezelfde Chinese traditie, de revolutionaire boodschappen in manifesten en moties aan muurkranten werden toevertrouwd. Het élan van destijds heeft een jonge generatie van hemelbestormers opgeleverd en het mag de verdienste van de toenmalige minister Veringa heten, dat hij een heuse proeve van een democratische structuur met bekwame spoed door het parlement gelooft kreeg. Zoiets is misschien ook alleen maar mogelijk in een werkelijk academische setting, waar de mottige geur van betrekkelijkheid, onaantastbare toga's en baretten in een oogwenk plaats kon maken voor een soort radenrepubliek. De WUB van weleer, toen al niet door iedere bestuurder overtuigd beleefd, dreigt na ruim 25 jaar voorgoed te worden gemummificeerd, een verwoestend spoor nalatend van dode berkebonnen die in leven meer dan een continent hadden kunnen behossen. Een goed moment voor het opmaken van een korte balans.

Verworvenheden van de jaren 60/70 zijn dat in brede kringen van de samenleving respect voor werkelijke menselijke waardigheid en een besef van fundamentele gelijkheid hebben postgevat. Dat is tot uiting gekomen in emancipatie van diverse groeperingen van achtergestelden en kwetsbaren. De maatschappelijke stratificatie in adel, bourgeoisie, arbeidersproletariaat en hoerstand heeft de bepalende betekenis die zij voorheen had voor de definitie van sociale verhoudingen en voor de verdeling van sociaal-economisch goed verloren. In beginsel heeft iedereen toegang tot maatschappelijke voorzieningen. Daar moet onmiddellijk aan toegevoegd worden dat vandaag de dag gelijk(waardig)heid vaak toch ook weer meer als ideaal wordt beleden dan als realiteit geïmplementeerd. In de jaren zeventig zijn oorspronkelijke, gedurfde, radicale en soms ludieke bewegingen erin geslaagd macht te ontmaskeren, machtsuitoefening ter discussie te stellen en van machthebbers verantwoording te vragen. Burgemeesters en hoofdcommissarissen traden af en pijnlijk werd de handel en wandel van de prins-gemaal ontleed. Macht is niet altijd vanzelfsprekend meer en onthutsend is de ontdekking hoe vaak macht omwille van banaal eigenbelang of door onbeuul wordt misbruikt. Daaraan hebben wij stellig ook het fenomeen parlementaire enquête te danken. Ook hierin lokt de verleiding om te overdrijven: de Tweede Kamer, de media en wij hebben er zo de smaak van te pakken gekregen dat wij elk jaar voor miljoenen paspoorten, ABP-beleggingen of woninghuuschandalen onder cover kunnen laten verhandelen om de Van Dijken en Van Traas voor eens en voor altijd aan hun democratisch gerief te laten komen. Democratie is tot hier toe meer een gevoel, een mentaliteit, dan een bestuursvorm. In die zin is zij, ook in de jaren zeventig, niet gerealiseerd en is zij misschien ook al leen maar te realiseren in een kleine, niet al te complexe samenleving,

waarin de verschillen tussen de ingezetenen niet al te groot zijn. Echte democratie valt in ieder geval niet te verwezenlijken als de publieke en private machtsstructuren met hun onmiskenbaar oligarchische oriëntatie in stand blijven. En die zijn, ook in de jaren zeventig, ook in universiteiten, onaangetast gebleven. We hebben ons, omdat universiteiten en ondernemingen uiteindelijk natuurlijk ook bestuurd moeten worden, tevreden laten stellen met een radenmodel waarin een representatie van het volk af en toe over de schouder van het bestuur mag meekijken. Wij zijn er heilig in gaan geloven, dat dit een aanvaardbare vorm van democratie is, zó dat wij het gezelschapsspel voor echt verslijten. De democratische basis is smal omdat de verkiezingen een wassen neus zijn en de verantwoording aan de kiezers al niet veel beter is. Zo wordt de medezeggenschap een in zich zelf gekeerde cultuur met zeden en regels waarvan daarbuiten helemaal geen weet van heeft. Dat aan de waarde daarvan wordt getwijfeld is misschien niet eens zo gek.

Frans van Wijmen

„Afrikaanse kleuren? Wat zijn dat voor kleuren?”

John Abiodun Oladejo, Victoria Nnatuanya, Chinwe Madubuike en Mark Ebiske. Vier RL-studenten uit Nigeria die liever het weer beklagen dan Ken Saro Wiwa. „We zijn allemaal overheidsdienaren, weet u”, zegt Victoria.

Samen met Ebenezer Berko uit Ghana en Mohammed Ali Ychya Elabas uit Soedan vormen de vier Nigerianen de Afrikaanse delegatie in het 'Master of Health' programma. Deze eenjarige opleiding wordt verzorgd door de faculteit der gezondheidswetenschappen en bezocht door werkers in de gezondheidszorg. Vijf van de zes hebben een beurs van de WHO, de Soedanees komt met geld van een binnenlandse organisatie. En nu ze toch hier zijn, de zes Afrikanen, bezoeken ze deze week ook nog de Academische conferentie over 'Governance for Africa.' Het is Afrikaweek, deze week. En daarom zullen de politiek correcten onder ons zich in kaftans en kotomisi's, eten egusi, roepen Amandla! en doen een regendansje. Het theater aan het Vrijthof heeft een nieuwe vloerbedekking laten leggen in Afrikaanse kleuren.

„Afrikaanse kleuren? Wat zijn dat voor kleuren?”, vraagt Ebenezer Berko. „Het is niet goed om het altijd maar over 'Afrika' te hebben. Soedan is echt een heel ander land dan Ghana.” Mohammed Ali Ychya Elabas knikt instemmend. De rest gniffelt om zoveel Europese onwetendheid.

Toch oordelen ze allemaal mild over het festival 'Afrika in Beeld'.

„Als ik in de Europese kranten iets over Afrika lees, dan gaat dat alleen over vechten en hongersnood”, zegt Mark Ebiske. En daarom is het goed dat Afrika nu eens op een andere manier op de agenda komt. Maar vinden ze alle zes, Afrika mag meer zijn dan oorlog en armoede, Afrika is ook meer dan dansen en eten. Berko: „In veel Afrikaanse landen zijn mensen ongelukkig vanwege de politieke omstandigheden.

Afrika is meer dan vechten en hongersnood, maar ook meer dan dansen en eten, vinden de zes Afrikaans-Maastrichtse studenten. (foto Nelis Tutkey)

Daardoor wordt een goede voedseldistributie geblokkeerd, is er geen fatsoenlijke gezondheidszorg en is de toegang tot het onderwijs beperkt. In een Afrika-festival moet je de mensen vooral laten zien wat de Afrikanen zien, wat ze denken, wat ze voelen.”

„Ik kan er niet over oordelen”, zegt John Oladejo. „De festivalkrant is alleen in het Nederlands verkrijgbaar. Ik kan geen Nederlands lezen.”

Met de parkjas aan in de collegezaal. De verbijsterende kou (plus zes buiten, plus eenentwintig binnen) is het gesprek, vandaag. „No politics, please.” Het verlangen naar de Afrikaanse zon heeft nog niet tot echte heimwee geleid. Integendeel, een

aantal van hen zou best langer dan een jaar willen blijven. Dat gevoel leeft vooral bij de Nigerianen, die, behalve Chinwe Madubuike, terug moeten van hun baas. Victoria Nnatuanya's man woont in Nigeria, haar kinderen in Engeland. Ze vindt het heerlijk dat ze hen nu een paar keer kan bezoeken. En Nederland is ook heel mooi. Vooral Eindhoven. Mohammed Elabas mist zijn vrouw en kinderen heel erg, zegt hij. „Maastricht is een mooie stad. Rustig en goed georganiseerd. Maar ik wil snel weer terug. Het land heeft mij nodig.”

Ze kwamen min of meer toevallig in Maastricht terecht. Vooral de Brits georiënteerde Nigerianen keken naar Engelse universiteiten om daar een vervolgoopleiding te doen.

In veel gevallen was het de WHO die wees op het Maastrichtse MPH-programma. Chinwe Madubuike is de enige die niet rechtstreeks uit haar geboorteland naar Maastricht is gereisd. Zij heeft vier jaar in de VS gestudeerd. Als zich een kans voordoet om in het Westen werk te vinden op het gebied van ontwikkelingssamenwerking, zou ze best nog een tijdje in Europa willen blijven. Maar aan de andere kant van het water roept het moederland. „Het is het verschil tussen persoonlijk gevoel en plichtsbesef.” Maastricht is een mooie tussenstop, halverwege Michigan en Nigeria. „Het is een beetje thuis komen.”

Wim Ortjens

Vernietigend commentaar SER

Drang tot bezuinigingen regeert het HOOP

Het Hoger Onderwijs en Onderzoek Plan (HOOP) is een bezuinigingsplan dat de kwaliteit en toegankelijkheid van het hoger onderwijs bedreigt. Het dringt universiteiten en hogescholen verantwoordelijkheden op voor zaken die zij nauwelijks kunnen beïnvloeden. Bovendien bevat het voorstellen waar het onderwijs niets voor voelt.

Dat schrijft de Sociaal Economische Raad (SER) in een advies over het concept-HOOP 1996, dat vorige week naar minister Ritzen is gestuurd. Het HOOP wordt in januari in de Tweede Kamer behandeld.

Het commentaar van de SER op de plannen van minister Ritzen en staatssecretaris Nuis is vernietigend. De SER hekelt de allesoverheersende drang tot bezuinigen in het HOOP. Het budget bepaalt wat wel en niet kan. Het uitgangspunt zou juist moeten zijn wat Ritzen en Nuis met het hoger onderwijs willen. De bewindslieden dwingen de universiteiten bijvoorbeeld om het aantal studenten fors te verminderen. Het is volgens de SER echter zeer de vraag of dat lukt. „Een kostenreductie moet het resultaat zijn en niet een vooraf opgelegde taakstelling”, aldus de SER.

De bezuinigingen op het hoger onderwijs bedreigen de kwaliteit en toegankelijkheid, waarschuwt de SER. De invoering van een driejarig hbo voor mbo-ers en vwo-ers

en de vermindering van de studiefinanciering zullen studenten afschrikken. Dat is kwalijk, omdat het voor Nederland van groot belang is dat het hoger onderwijs druk bevolkt blijft. Ook de vrijheid voor instellingen om zelf een numerus fixus in te stellen kan volgens de SER de toegang „geweld aandoen”.

De SER wijst driejarige opleidingen aan de universiteiten af. De raad ziet niet in hoe zo'n opleiding zowel in wetenschap geïnteresseerde studenten kan trekken, als studenten die na drie jaar de arbeidsmarkt op willen. Ook vervaagt door deze korte opleidingen het verschil met het hbo.

De raad betreurt ook de „starre, uniforme” verkorting van de cursusduur voor mbo-ers en vwo-ers in het hbo. Het is beter dat de hogescholen zelf een oplossing bedenken voor de beoogde bezuiniging op de studiefinanciering. Zo kunnen zij maatwerk leveren, aldus de SER. De Hbo-Raad heeft dit onlangs ook aan minister Ritzen voorgesteld.

Volgens het HOOP mogen universitaire topopleidingen studenten aan de poort selecteren. De SER wijst dat af. „Een topopleiding dient haar faam te ontleen aan de kwaliteit van haar onderzoek en onderwijs; de beste studenten komen dan vanzelf.”

De SER looft het initiatief om professional master-opleidingen in het hbo mogelijk te maken. Ook academici met een zekere werkervaring moeten zulke opleidingen kunnen volgen, aldus de SER.

HOP, Pieter Evelein

Bomberjacks

Hoe dat straks op koninginndag moet, en op 5 mei? God mag het weten, maar onze nationale driekleur blijft intussen voor 'White Power' te staan. Tenminste: 'aan de zuidrand van de Randstad', zoals de krant het uitdrukte. Ofschoon: in Rotterdam en Den Haag. Het dragen van een Nederlands vlaggetje op een zogeheten 'Bomberjack' is daar op een aantal scholen verboden; allochtone kinderen voelden zich erdoor bedreigd. De kleding bleek een taaluiting. Niks bijzonders, op zichzelf. 'For thousands of years human beings have communicated first in the language of dress', aldus Alison Lurie in een boek over de taal van kleding. 'Long before I am near enough to talk to you on the street, in a meeting, or at a party, you announce your sex, age and class to me through what you are wearing - and very possibly give me important information (or misinformation) as to your occupation, origin, personality, opinions, tastes, sexual desires and current mood'.

Zelfs het Wetboek van Strafrecht (artikel 435a) heeft daar oog voor: 'Hij die in het openbaar kledingstukken of opzichtige onderscheidingstekens draagt of voert, welke uitdrukking zijn van een bepaald staatkundig streven, wordt gestraft met hechtenis van ten hoogste twaalf dagen' (of een boete van maximaal 5000 gulden). Maar bomberjacks zijn zelf hoogstens 'trendy' en die vlaggetjes (waar al evenmin iets op valt af te dingen) zijn juist klein en onopzichtig gehouden. Daar zul je ze dus niet makkelijk op kunnen pakken.

Biedt artikel 137c dan wellicht uitkomst? 'Hij die in het openbaar, mondeling of bij geschrift of afbeelding, aanzet tot haat tegen of discriminatie van mensen of gewelddadig optreden tegen persoon of goed van mensen wegens (ondermeer) ras', kan volgens dat artikel op maximaal een jaar gevangenisstraf rekenen. Het brengen van de Hitlergroet kon daar, volgens de Hoge Raad, niet onder worden begrepen. Het Haagse gerechtshof had weliswaar eerder - onder verwijzing naar Van Dale! - gezegd dat 'naar Nederlands taalgebruik onder "afbeelden" mede moet worden begrepen "het door houding en gebaren zichtbaar voorstellen"', maar de Hoge Raad wilde daar niet aan. Kleding zal er dus ook wel niet onder vallen, lijkt me.

Goed dan, artikel 285 misschien? Daarin gaat het ondermeer over bedreiging met openlijk geweld en zware mishandeling. Alleen, is dat niet wat al te snel? De kleding staat weliswaar voor een meningsuiting, maar zo eenduidig is die uiting nu ook weer niet; niet iedere intimidatie hoeft bedreigend te zijn. Nee, ik vind het eigenlijk zo gek nog niet dat die bomberjacks vrijuit gaan. Vroeger werden mensen pas ná een delikt gebrandmerkt. Het lijkt me wel handig dat deze boeven zichzelf al vóór hun delikt brandmerken; dan weet je tenminste wie je moet mijden.

Reiner de Winter

Satirisch studentenblaadje door 'hetze' ter ziele

'Pagina Twaalf', een door anonieme studenten uitgebracht satirisch periodiekje bij de faculteiten gezondheids-wetenschappen (GW) en geneeskunde, is reeds na vijf nummers weer ter ziele.

De redactie heeft besloten de uitgave (ter grootte van een vel A4) te staken na een woedende reactie van het GW-bestuur en het bureau onderwijs op een artikel in het vierde nummer. Hierin werd aangekondigd dat de voortgangstoets van GW niet op 24 november maar een week eerder plaats zou hebben. Dit omdat de directie van sporthal de Dousberg, zo meldde 'Pagina Twaalf', zich vergist zou hebben en de zaal dubbel had laten boeken. Het nonsensbericht ging op dezelfde pagina vergezeld van andere artikeltjes. Een daarvan behelsde de melding dat kardinaal Simonis de duivel had uitgedreven uit een kapotte koffie-automaat, een ander liet weten dat

geneeskundestudenten voortaan na drie jaar studie een diploma gezondheidswetenschappen zouden kunnen krijgen. In voorgaande nummers van het blaadje was onder meer sprake van zeer innige relaties tussen de staf van het proefdierencentrum en de dieren, en werd tevens melding gemaakt van de verplaatsing van de Franse kernproeven van Mururoa naar Schiermonnikoog.

Ondanks de satirische strekking van Pagina Twaalf bleek echter dat studenten de aankondiging van de vervroegde VGT serieus namen. Toen er vragen werden gesteld aan het bureau onderwijs -de nieuwe datum viel samen met die van bloktoetsen- heeft het faculteitsbestuur vervolgens alle 1700 GW-studenten een brief doen toekomen met de bevestiging van de oorspronkelijke VGT-datum. De brief bevatte tevens een oproep aan de auteur(s) van Pagina Twaalf om zich bekend te maken. Dit omdat het faculteitsbestuur "het zaaien van verwarring op deze zeer vervelende wijze absoluut niet kan waarderen".

Het blaadje is vervolgens nog een keer

uitgekomen, deze keer met een ludieke rectificatie op het eerdere VGT-bericht. Waarschijnlijk hebben nog maar weinig lezers kennis kunnen nemen van dit laatste nummer, omdat alle exemplaren kort na verschijning (het werd neergelegd op de Observanttafel in de hal van het gebouw UNS 50) zijn verdwenen. Volgens de redactie van het blad, die zich anoniem tot Observant heeft gewend, is Pagina Twaalf "gelyncht door de faculteit in een hysterische opwelling". Ook zou er sprake zijn van dreigementen van de zijde van het bureau onderwijs dat de auteurs van de universiteit verwijderd zouden worden. Dick Veul, hoofd van het bureau onderwijs, ontkent die aantijging. Volgens hem was het de directeur van de faculteit, Leon op 't Hoog, die over verwijdering van de auteurs zou hebben gesproken. Op zijn beurt ontkent Op 't Hoog dat laatste weer, "maar ik heb wel gezegd dat, mocht er sprake zijn van opzet, mocht er moedwillig verwarring zijn gezaaid, er mogelijk juridische stappen zouden kunnen volgen. Welke dat zouden zijn weet ik niet." De faculteitsdi-

Kardinaal Simonis dreef de duivel uit een kapotte koffie-automaat

recteur zal, zodra bekend is wie de persoon of personen achter de uitgave zijn, "een warm gesprek" met de betrokkenen organiseren: "Ik kan een beetje cynische be-richtgeving best waarderen, en waarschijnlijk is dit een geintje, maar ik vind wel dat men moet nadenken over de consequenties van dit soort publicaties. Studenten hadden toetsen kunnen missen." Dat het laatste nummer van Pagina Twaalf zou zijn weggehaald is Op 't Hoog onbekend, en wat hem betreft mag het blaadje gewoon blijven verschijnen. Volgens hem is er geen sprake van een hetze, zoals de redactie in haar brief aan Observant beweert. Dat het faculteitsbestuur of de politier het blaadje ogenblikkelijk na verschijning in beslag zouden nemen of de verspreiders zouden willen betrappen, be- stempelt hij als onzin. "Als ze zich onthouden van het in gevaar brengen van studenten kunnen ze wat mij betreft doorgaan laat de directeur weten."

Wammes Bo

Twée blote borsten is er één te veel

"Het liefste zouden ze bij het ontbijt pijnstillers slikken om die dag geen hoofdpijn te krijgen. Een beetje overdreven misschien, maar er zit een kern van waarheid in. Veel Canadezen willen graag medicamenten. Een aantal geneesmiddelen waar je in Nederland een doktersrecept voor nodig zou hebben, zijn vrij te krijgen bij de apotheek, die meestal in de supermarkt te vinden is. Aan de andere kant zijn middelen die in Nederland al jaren geaccepteerd zijn, daar nog in de 'experimentele' fase. De Marvelon-pil is pas sinds kort toegestaan."

De Canadezen doen de dingen anders. Ze hebben in ieder geval een heel andere kijk op gezondheid en geneeskunde dan de Nederlanders: "Het lichaam wordt in Canada heel anders bekeken dan hier: als de dokter bijvoorbeeld een verbandje om je voet legt, zijn alle problemen verdwenen en lijkt alles weer te kunnen." Zoveel weet Raoul Boot (25) inmiddels na drie maanden stage in Calgary. In de Canadese stad waar Yvonne van Gennip ooit triomfen vierde, volgde de zesdejaars student geneeskunde het keuze-co-schap huisarts-geneeskunde. Boot liep mee bij twee praktijken in Calgary-stad en één praktijk op het platteland. Vooral die laatste praktijk in het stadje Sundre -even ver van Calgary als Den Bosch van Maastricht- was heel anders dan in Nederland. "Die praktijk wordt gerund door vier huisartsen die tegelijkertijd ook verantwoordelijk zijn voor het buurtziekenhuis. Ze krijgen daar problemen voor hun kiezen, waar je je in Nederland als huisarts niet aan zou wagen. Daarom hebben ze moderne communicatiemiddelen nodig, e-mail enzovoort. Want als er iemand komt binnenlopen met iets zeldzaams, dan moet de relevante informatie snel gevonden worden." Ook de co-assistenten van de universiteit van Calgary komen via de elektronische snelweg aan hun informatie: "Elke co-assistent huisarts-geneeskunde krijgt, bij het begin van zijn co-schappen, een computer met een modem mee. Daarmee kan hij inloggen op de catalogus van de bibliotheek. Hij kiest tijdschriftartikelen, bestelt via e-mail en ontvangt ze via de fax."

Maar niet in alle dingen zijn de Canadezen zo voorlijk, ontdekte Boot: "Je ziet bijvoorbeeld nog wel eens dat huisartsen in Nederland de patiëntenkaarten in de computer hebben staan. Dat heb ik in Calgary niet gezien. Terwijl ze in de rest veel verder

lijken te zijn. Ik heb het idee dat de mogelijkheden van CD-rom en boeken in Nederland veel intensiever gebruikt worden. De hoeveelheid relevante, recente boeken in de bibliotheek van Calgary valt tegen. Aan de andere kant hebben ze daar weer veel boeken op cassetteband: het is daar normaal om elke dag anderhalf tot twee uur naar huis te rijden, dus dan komen die cassettes mooi van pas." Niet alleen de manier waarop de computer gebruikt wordt is in Canada anders. Ook bij de klachten waarmee mensen naar de dokter kwamen, keek

"Canadezen zijn sowieso veel te dik. Ze hebben rare ideeën over gezond eten. Als ze ergens hebben gelezen dat zemelen goed zijn voor de spijsvertering en de darmflora, dan beginnen ze hun ontbijt met muffins met zemelen: die druipen van het vet en zijn mierzoet." (foto Nelis Tutkey)

Boot af en toe vreemd op. Van sommige ziektes had hij zelfs nog nooit gehoord: "Mensen die in de bergen water uit een meertje hebben gedronken en terugkomen met parasieten in hun lijf. Of huidinfecties veroorzaakt door het baden in verontreinigde natuurlijke bubbelbaden of bronnen. Daar hebben ze speciale naam voor: *Hot tub-dermatitis*. Verder zat, in de provincie waar ik stage liep, de tandarts niet in het ziekenfonds. Dan kreeg ik mensen op bezoek met rare aandoeningen zoals kaakholteontstekingen veroorzaakt door rotte tanden. Die mensen wilden dan antibiotica van mij als arts, omdat ze de tandarts niet konden betalen. "De mensen zijn sowieso veel te dik. Canadezen hebben rare ideeën over gezond eten. Als ze ergens hebben gelezen dat zemelen goed zijn voor de spijsvertering en de darmflora, dan kunnen ze ongelimiteerd muffins met zemelen naar binnen werken, ook al druipen die van het vet en zijn ze mierzoet. Maar...ze zijn gezond, want er zitten zemelen in! Gevolg van al dat overgewicht is dat er veel mensen zijn met suikerziekte." Als Maastrichtse co-assistent kreeg Boot, tijdens zijn stage, heel wat vaardigheidstoetsen onder zijn neus geduwd. "Onder het motto: Jij komt uit Maastricht, dus jij weet wat van vaardigheidsonderwijs en -toetsing. Geef ons maar eens feedback vanuit studenten oogpunt." Hoewel de toetsen hem op zijn niet slecht afgingen, kwam hij wel weer in aanraking met een andere Canadese gewoonte: niet meer bloot laten zien dan nodig is. "Wat ik bij die toetsen als kritiek kreeg, is dat ik de mensen teveel uitkleedde. Maar ja, als iemand pijn aan zijn knie heeft en hij is niet gevallen of getrapt, dan wil ik weten of zijn benen evenlang zijn of dat er niet iets aan de hand is met zijn rug. Die Canadezen trekken hun broek op tot net over de knie en daar houdt hij mee op. Liever hebben ze dat je een röntgenfoto maakt." Een andere 'grote fout' maakte Boot tijdens een borstsonderzoek. "Voor een onderzoek krijgen de patiënten vaak een onderzoeksjurk aan. Dat ding zit altijd in de weg. Ik kon die patiënte er wel van overtuigen dat ik haar borsten niet goed kon onderzoeken met die jurk ervoor. Later kreeg ik hem verwijt dat ik de ene borst niet bedekt had met een kanddoek, terwijl ik de andere onderzocht. Ik weet niet of de Canadezen echt preuts zijn, maar over alles wat maar enigszins aan seksualiteit doet denken wordt niet gepraat. Hepatitis B komt ontzettend veel voor, net als ongewenste tiener-zwangerschappen (tien keer zo veel als in Nederland). Ik heb een praatje gehouden over abortus. Mijn gezichtspunt dat het aantal abortussen en ongewenste zwangerschappen wel eens het gevolg zou kunnen zijn van onvoldoende voorlichting over seksualiteit en voorbehoedsmiddelen leken volkomen nieuw. Mijn collega-co-assistenten zeer verbaasd over 'mijn openhartige manier van spreken'."

Op zijn beurt klonken de woorden die de caissière van de supermarkt hem toevertrouwde, toen even een brood kwam kopen, de Nederlander ook wat openhartig, om niet te zeggen dubbelzinnig, in de oren: "Have a great night, dear!"

Judith Kul

Na omgevingschemie ook propaedeuse MGK als tē natuurwetenschappelijk beoordeeld

Hoe bèta-bang is gezondheidswetenschappen?

Een maand na omgevingschemie botsen ook de plannen voor een eigen propaedeuse milieugezondheidkunde op de afwijzing van het bestuur van de faculteit der gezondheidswetenschappen. Beide voorstellen zouden te veel natuurwetenschappelijk en te weinig 'gezondheidswetenschappelijk' van karakter zijn. Twee teleurstellingen binnen een maand voor prof. dr. J. Kleinjans, de *founding father* van beide geesteskinderen. Hij ziet de eeuwige gamma-bèta-controverse binnen de faculteit als oorzaak voor het mislukken van zijn poging om de 'sciences' er verder te ontwikkelen. „Binnen het bestuur gaan er altijd meer gamma- dan bèta-vingers de lucht in.”

Milieugezondheidkunde was tot dit academisch jaar een doctoraalopleiding binnen GW, waarvoor studenten eerst een ander propaedeutisch diploma, zoals geneeskunde, scheikunde of gezondheidswetenschappen moesten halen. Dit jaar heeft MGK voor het eerst een eigen propaedeuse, die de eerste vijf blokken echter kopieert van GW, en alleen in het laatste blok een milieu-wetenschappelijk onderwerp behandelt. Volgend jaar zou MGK een geheel eigen propaedeuse moeten krijgen.

De opleidingscommissie MGK werd door het vorig bestuur van GW gevraagd een plan te maken voor die propaedeuse. Beperkingen werden daarbij niet geformuleerd. Vorige maand kwam de commissie met haar voorstel. Daarin wordt de huidige GW-MGK-verhouding precies omgekeerd: in de eerste vijf blokken heel veel wiskunde, scheikunde en biologie en alleen het zesde blok wordt getooid met een typische GW-titel: 'Milieu, mens en maatschappij.' De opleidingscommissie voelde zich in haar plannen gesteund door de Vereniging van Samenwerkende Nederlandse Universiteiten (VSNU). Deze had een visitatiecommissie langsgestuurd om de kwaliteit van MGK te beoordelen. Het eindrapport is nog niet klaar, maar in een mondelinge toelichting in september werd al een aantal conclusies verkapt. Over het algemeen veel positiefs. Het belangrijkste minpunt: de opleiding was te weinig herkenbaar voor aankomende studenten en werkgemers.

In de 'zelfstudie', die een opleiding altijd moet schrijven alvorens de VSNU op bezoek komt, erkende het vorige GW-bestuur al dat een eigen propaedeuse de „herkenbaarheid en aantrekkelijkheid” van de opleiding moest vergroten zodat de gewenste instroom van vijftig studenten in de doctoraalfase gerealiseerd kon worden. Deze schommelt tot nu toe tussen de twintig en de dertig.

Volgens MGK-programmaleider dr. F.J. van Schooten heeft het vorige bestuur daarnaast terecht erkend dat studenten die via gezondheidswetenschappen instromen (het merendeel van de doctoraalstudenten) veelal een kennisachterstand hebben op het gebied van scheikunde, biologie en wiskunde (systeemtheorieën). Een sterk natuurwetenschappelijk georiënteerde propaedeuse, zoals die nu wordt voorgesteld (en is afgewezen) zou een betere voorbereiding moeten bieden op de doctoraalfase.

Core business

Geestelijk vader van MGK en tevens voorzitter van de vakgroep die de meeste onderwijsuren aan die opleiding levert, is prof. dr. J. Kleinjans (gezondheidsrisico, -analyse en -toxicologie). Hij werd boos, „erg pissig”, afgelopen vrijdag. Boos op het nieuwe bestuur, „dat zich blijkbaar niet heeft geëngageerd”, en op het oude. Ik heb hen gezegd: 'Over twee jaar zitten hier andere apen en die willen wéér iets anders.' Daar valt toch niet mee te werken!

Is het bestuur inconsequent? Een bestuurslid gevraagd. Zijn naam ... dr. F.J. van Schooten: „Als programmaleider MGK onderschrijf ik het propaedeuseplan. Maar als lid van het bestuur van GW moet ik het belang van de faculteit in de gatē houden. Heel moeilijk. Daarom houd ik me binnen het bestuur ook afzijdig van de discussies over MGK.”

Als officiële reden voor het afwijzen van de plannen voor Omgevingschemie, noemde de decaan enkele weken geleden het niet passen binnen de 'core business' van de faculteit. Die 'core business' bestaat volgens hem uit het behandelen van het thema 'de mens en zijn gezondheid' (in tegenstelling tot de mens en zijn ongezondheid,

dat tot de 'core business' van geneeskunde behoort.) Dat thema heeft verschillende invalshoeken, zowel gedragswetenschappelijke, maatschappijwetenschappelijke als natuurwetenschappelijke (met name biologische). Alle GW-opleidingen bedienen zich daarom in meer of mindere mate van disciplines uit de zogenoemde G-M-en B-stroom.

Het argument van de 'core-business' is overeenkomstig van toepassing op het afwijzen van het propaedeuse-voorstel MGK, zegt bestuurslid dr. M. van Baak (de decaan is in Londen). Heel veel B, heel weinig M en nog minder G is niet meer des GW's. Maar vooral, zo stelt het bestuurslid, wordt het typische brede karakter van gezondheidswetenschappen aangetast. Studenten volgen bij GW een algemene propaedeuse, en kiezen aan het einde van het eerste jaar voor de G-M- of B-stroom. Pas aan het einde van het tweede jaar vertakt de 'stroom' zich verder in een van de zeven afstudeerrichtingen. „Dat is het concept van deze faculteit, en dat concept heeft zich de afgelopen jaren bewezen.” MGK zou volgens haar (en het bestuur) die basisstructuur moeten bewaren en daarom op zijn minst de eerste drie blokken van de propaedeuse moeten overnemen van GW. Tot en met het derde blok kan de student dan nog kiezen voor MGK of GW. De tweede helft (drie blokken) van de propaedeuse mag MGK zelf invullen. Daarin is volgens Van Baak nog genoeg ruimte om de studenten bij te spijkeren in wiskunde, scheikunde en biologie.

Collega-bestuurslid Van Schooten kan zich de frustratie van zijn vakgroepvoorzitter levendig voorstellen: „Als je telkens maar te horen krijgt dat je activiteiten niet tot de core-business behoren, vraag je je op een gegeven moment natuurlijk af; wat doe ik nog hier?”

Voelden de bedenkers van Omgevingschemie zich een maand geleden ook onheus bejegend? Een betrokkene gevraagd. Zijn naam ... dr. F.J. van Schooten. „Ik kan daar

beter geen antwoord op geven. Dat rij ik het bestuur van de faculteit alleen maar in de wielen.”

Teleurgestelde gezichtjes

Kan een faculteit in nood het zich wel permitteren om zich tot de core-business te beperken? Moet een organisatie waar vijftig banen verdwijnen niet juist alles op alles zetten om zoveel mogelijk werk binnen te halen? Bestuurslid Van Baak: „Als omgevingschemie werkelijk een succes wordt, dan kunnen mensen van ons er gaan werken, ook al is dat bij een andere faculteit. En van milieugezondheidkunde is het nog maar de vraag of een propaedeuse, zoals die door de opleidingscommissie is voorgesteld, ook echt meer studenten aantrekt, en dus meer geld en werk. We zijn nu aan het onderzoeken wat studenten precies willen: vroeg differentiëren, of juist laat, zoals nu gebeurt.” De MGK-wens of het GW-concept, dus. Van Baak: „Ik sluit niet uit dat als MGK meer studenten werft met drie natuurwetenschappelijke blokken in het eerste jaar, dat dan de weg open ligt voor meer profilering in de richting zoals de opleidingscommissie dat wil.”

Kleinjans weet wel wat studenten willen. „Ik zie al jaren de teleurgestelde gezichtjes op voorlichtingsdagen als ik kom vertellen dat ze voor MGK eerst een andere propaedeuse moeten volgen. En als ze dan scheikunde gaan doen in Utrecht, dan ben je ze voorgoed kwijt. Want als je daar eindelijk een kamer hebt gevonden ga je niet een paar maanden later verhuizen naar Maastricht. Belangstelling is er genoeg. Twee weken geleden zag ik 117 vingertjes de lucht in gaan op de vraag wie overwoog om MGK te gaan studeren.”

De belangstelling was ook vorig jaar groot, zegt Kleinjans. Toch schreven zich in september maar elf eerstejaars in voor de propaedeuse MGK. Er was een fout gemaakt in Groningen met de aanmeldings-

formulieren. MGK stond daar niet op vermeld. Weliswaar is er toen een erratum rondgestuurd, maar dat mocht niet meer baten.

Ook de faculteit heeft gefaald in de voorlichting rond MGK, zegt Kleinjans. De opleiding werd in folders, advertenties, schoolbezoeken en voorlichtingspraatjes consequent vergeten, of er werd onjuiste of verouderde informatie gegeven. „Een voorbeeld. Vorig jaar gebruikte de decaan onze eigen onderwijsbeoordelingen bij een voorlichtingspraatje. Een grafiekje op sheets. Wat bleek, de gegevens waren uit 1991. MGK bestond toen een half jaar. En natuurlijk, MGK had het laagste balkje. Wat wil je daar nu als faculteit mee bereiken? In ieder geval niet dat er studenten komen. Ik vind zo iets stupide. Geen opzet, maar ondoordacht.”

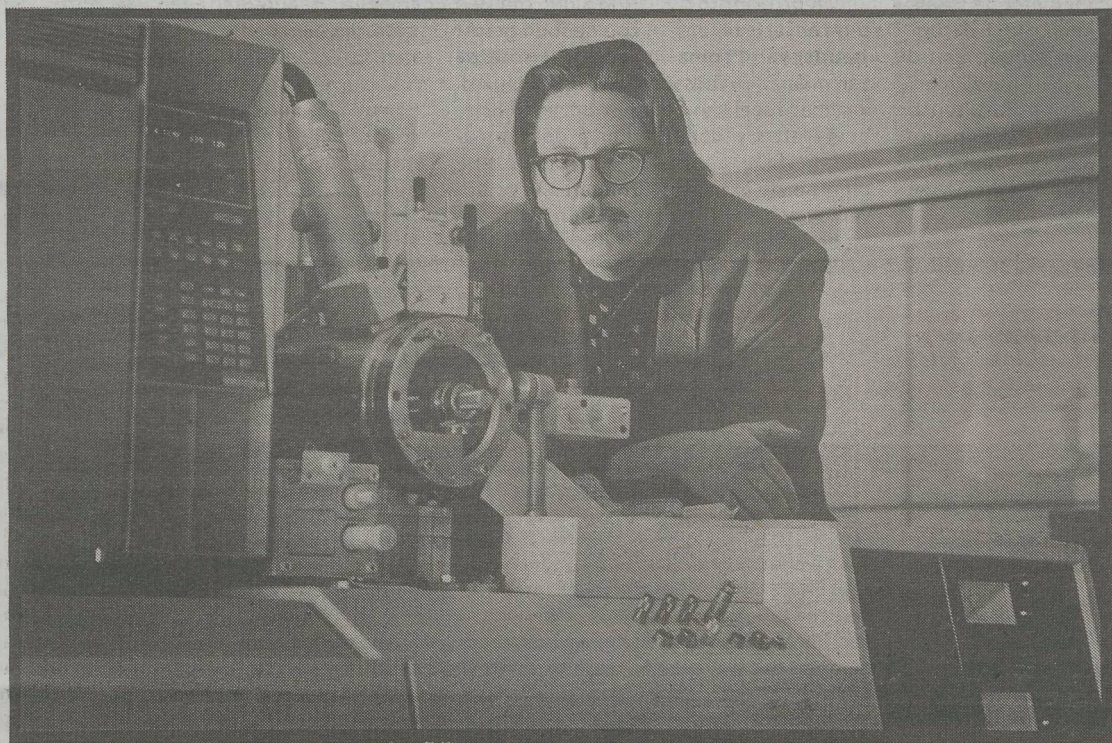
„Voor de campagnes van dit jaar is afgesproken dat er doelgericht voor MGK geworven moet worden”, zegt bestuurslid dr. M. van Baak, die daarmee toegeeft dat dat de afgelopen jaren minder is gebeurd. Kleinjans: „Dit jaar is de voorlichting inderdaad een stuk beter. Geef ons nu ook onze propaedeuse, dan zijn wij tevreden. Er zijn echt geen rationele argumenten te bedenken om die propaedeuse af te keuren. De gamma's binnen deze faculteit voelen zich gewoon bedreigd door de bèta's. Dat komt door de middelbare school. Daar werd kinderen het gevoel gegeven dat ze de alfa-kant op moesten, omdat ze niet goed genoeg waren voor bèta. Toen hebben ze een minderwaardigheidscomplex opgelopen. Dat heerst nog steeds. Wie zich bedreigd voelt, denkt niet rationeel.”

Cultuur

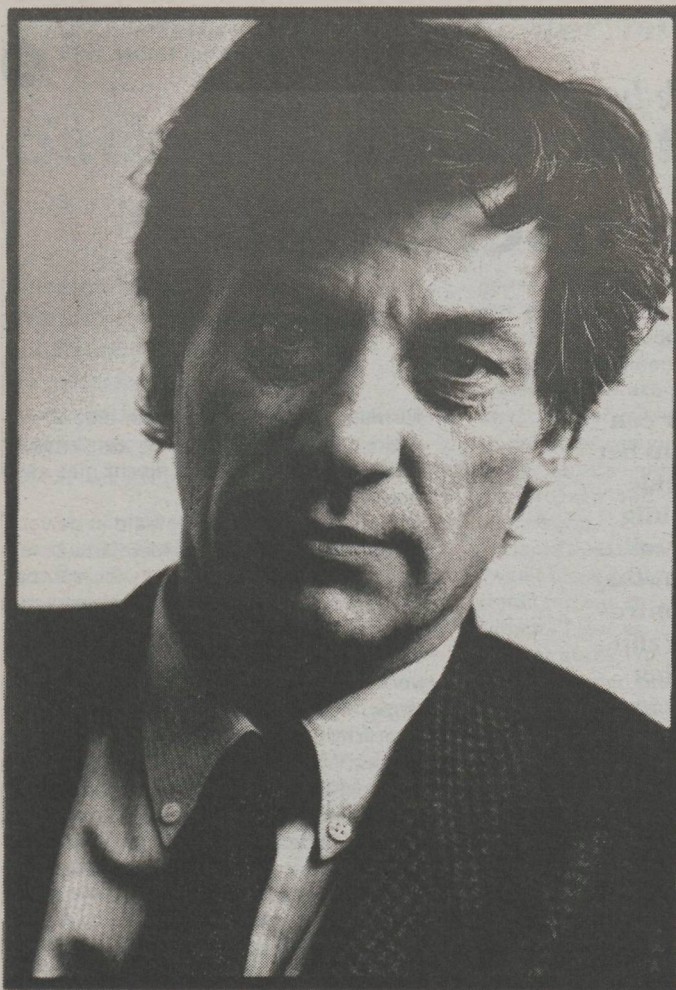
GW-bestuurslid Van Schooten erkent dat de „angst voor een bèta-overheersing” er diep in zit bij de niet-exacten in de faculteit. Ook binnen het bestuur, waar de bèta's in de minderheid zijn. „Het is een cultuur, die voor mij voornamelijk ondoorgondelijk is. Wat het bestuur nu precies zo tegenstaat in het propaedeusevoorstel voor MGK, daar krijg ik ook geen vinger achter.”

Hoe reëel is de bèta-angst? Het zijn wél altijd de opleidingen uit de B-stroom die ijveren voor een vroegere differentiatie in de propaedeuse, of zelfs voor een eigen bèta-propaedeuse. En dat is een heel gevoelig punt binnen de faculteit. Sinds het college van bestuur in 1992 het snode plan heeft gelanceerd om de universiteit te herindelen naar klassiek model, waarbij de verschillende opleidingen van gezondheidswetenschappen werden verdeeld over een faculteit natuurwetenschappen en een faculteit sociale wetenschappen, zijn de GW'ers op hun hoede. Het plan werd na felle protesten van gezondheidswetenschappen (en andere faculteiten) weliswaar ingetrokken, maar de indruk is daarmee niet weggenomen dat er invloedrijke krachten zijn die een 'faculty of sciences' niet onwelwillend zouden begroeten. Links en rechts worden er in de wandelgangen van faculteit en college van bestuur al voorzichtige ideeetjes gedropt om MGK en Omgevingschemie (dat eigenlijk een zelfstandige opleiding moet worden, maar vanwege het moratorium van Ritzen al door 'draagmoeder' MGK is verwelkomd als afstudeerrichting) elders onder te brengen. Bij algemene wetenschappen bijvoorbeeld. Maar de partijen willen daar voorlopig nog niet hardop over nadenken. Kleinjans: „MGK is verdorie het enige GW-programma dat een integratie tussen bèta en gamma tot stand heeft gebracht. MGK past eigenlijk heel goed bij gezondheidswetenschappen. Maar misschien houdt gezondheidswetenschappen niet zo van MGK.”

Wim Ortjens

Prof. dr. J. Kleinjans: „Het komt allemaal door de middelbare school. Daar werd kinderen het gevoel gegeven dat ze de alfa-kant op moesten, omdat ze niet goed genoeg waren voor bèta.” (foto Nelis Tutkey)

(foto Adrie Mouthaan/Hollandse Hoogte)

Jan Hoet en de eeuwige strijd tussen orde en chaos

„De kunst is een instrument van de politiek geworden”

Hij praat veel, gebruikt beeldende taal, klinkt even gedreven als chaotisch. Een kwajongen van negenenvijftig die zo te zien veertig en zo te horen niet veel ouder dan twintig is. Hij spreekt met zoveel harts-tocht over nieuwe kunst dat de scepticus zich weer een liefhebber begint te voelen en hij geeft met zoveel overtuiging af op ijdele machthebbers dat de toehoorder die dacht dat hij voor goed was aangepast, weer een heerlijke anarchistische kikker in de keel voelt.

Jan Hoet leeft van contrasten, contradicties en controverses. De directeur van Museum voor Hedendaagse Kunst in Gent maakte in eigen omgeving zoveel spraak met tentoonstellingen als *Chambres d'amis* en *Rendez-vous*, dat hij werd uitgenodigd om in 1992 Documenta IX in Kassel te organiseren. Volgens de meeste critici greep hij die kans aan om de passie weer terug te brengen in het kunstdebat, volgens anderen vergrootte hij alleen maar de verwarring omdat hij zelf zo verward is. Ofschoon hij inderdaad veel minder is te beoordelen op zijn woorden of geschriften dan op zijn hoogstpersoonlijke manier van exposeren, nodigden de organisatoren van de Dr. Tanslezing hem uit om op 29 november de jaarlijkse Tanslezing te komen houden over de plaats van de kunstenaar in de samenleving.

Hij is geen ijdele directeur die vanachter zijn bureau met een uitgekiend aankoop- en expositiebeleid een persoonlijk stempel probeert te drukken op de richtingenstrijd. Zijn voornaamste doel is, zegt hij, mensen dicht bij de kunst te brengen door hen zijn passie te laten delen. In de immense zalen van zijn museum, een lichtelijk vervallen vleugel van het Museum voor Schone Kunsten, probeert hij daar op zijn manier gestalte aan te geven. Op de ene plaats is de expositie "Verboden voor boven de achttien" in voorbereiding, die zoals de naam al zegt, alleen bestemd is voor kinderen. Enkele tientallen kunstenaars, waaronder grote namen, hebben een klein kunstwerk op kinderhoogte opgehangen. Kinderen kunnen die straks ook kopen voor het zakgeldprijsje van achthonderd frank. De signeringen zijn zorgvuldig afgeplakt om te voorkomen dat ouders via hun kroost proberen voor een prikje een werk van hun favoriete kunstenaar te bemachtigen: „De kinderen moeten spontaan kiezen wat ze mooi vinden,” bezweert Hoet. In een andere zaal wordt een andere typische Hoet-tentoonstelling opgeruimd. Tegen een muur staan schilderijen die niet in een museum thuishoren, maar daar de afgelopen tijd wel hebben gehangen om te laten zien wat de directeur niet in zijn museum wil: „Ik heb gezegd tegen de afgewezen kunstenaars: hang ze hier maar neer, dan kom ik er wel bij vertellen waar om ik ze niet goed genoeg vind. Woedend waren ze, maar ze hebben er toch aan meegewerkt. Ik word vaak door kunstenaars uitgenodigd om in hun atelier te komen kijken. Meestal moet ik na een tijdje zeggen: het spijt me, maar gij hebt uw plaats in de chaos niet kunnen vinden.” Waar let hij dan op? „Niet op de vorm, maar op de vraag of hier iemand aan het werk is die het totaal van de maatschappelijke context kan vatten en op een hoogst persoonlijke manier kan verbeelden.” Hij kan zich gemakkelijk verdedigen tegen de woede van kunstenaars die vinden dat zij ten onrechte worden ingedeeld bij de categorie die niet aan dat vereiste voldoet: „Ik heb dat vroeger ook over mijzelf moeten zeggen. Ik heb een opleiding gevolgd tot kunstenaar, omdat ik lang heb gedacht dat ik een groot schilder zou kunnen worden. Totdat ik op een dag heb moeten toegeven dat ik dat 'totaal' niet kon vatten dat ik wilde uitdrukken in dat ene schilderij. Toen ik dat van mezelf kon zeggen, viel er een enorme last van me af. Ik heb te doen met al die zogenaamde kunstenaars die dat niet kunnen.”

Zottekes

De strijd tussen chaos en ordening heeft het leven en werk van Jan Hoet altijd beheerst. De eerste confrontatie tussen de twee uitersten maakte hij mee tijdens zijn jeugd in Geel. De bewoners van het Kempische stadje hebben zich sinds de Middeleeuwen ontfermd over geesteszieken en zwakzinnigen, die hier de genade van de heilige Dymphna kwamen afsmeeken. Nog steeds wonen vijf- tot achthonderd patiënten bij gezinnen in huis en wordt het Geelse model van gezinsverpleging aangeprezen door de tegenstanders van het ziekenhuismodel. Vader Hoet was in Geel hoofd-geneesheer van de psychiatrische inrichting. Behalve vader, moeder en zeven kinderen, woonden er ook vier psychiatrische patiënten in huize Hoet. „De zottekes, zo noemden we de patiënten in het dorp. Het

was fantastisch, ongelooflijk bij ons in huis. Je wist nooit wat er de volgende seconde ging gebeuren. We leerden omgaan met het onbekende, niets was aan regels gebonden. Alleen Stan, een van onze vier zottekes, deed altijd hetzelfde: hout hakken. En intussen vertelde hij ons hele verhalen over lilliputterkes die op zijn hand dansten. Maar er waren ook heel dramatische momenten. Een patiënt pleegde zelfmoord bij ons in huis, een ander liep tijdens een crisis door een glazen deur, alles lag vol bloed, en er waren weleens verschrikkelijke vechtpartijen. We leefden soms in grote angst, maar die leerden we met spel te beantwoorden. Toen een van de zottekes een keer door de dakgoot had gelopen en dreigde naar beneden te springen, gingen wij ook in de dakgoot lopen.”

Nazi's

Tegenover de chaos stond de orde, eerst van de oorlog, daarna van de school. Toen Jan Hoet vier jaar oud was zag hij de Duitse colonnes het dorp binnenrijden, strak in het gelid: „Ik viel van het ene extreem in het andere. Schitterend vond ik dat, dat marcherende leger en zo'n Duitse kapitein boven op een tank. Ik stak ook mijn arm recht naar voren. Ik snapte niet waarom ik er meteen een klap op kreeg. De eerste jaren konden we als kinderen goed opschieten met de Duitsers, er zaten goede mensen tussen, die van de kinderen en de zottekes hielden. Voor niet-joodse kinderen was de oorlog in het begin een feest, je genoot een totale vrijheid. Maar in de latere jaren veranderde dat radicaal. Toen kwamen de angsten. We zaten in de kelder en hoorden boven ons hoe de Canadezen de Duitsers door het huis achtervolgden en doodschoten. Twee patiënten wilden niet mee naar de kelder uit angst dat het huis

vrijheid gelaten. Echte straf hebben we nooit gehad. Als ik weer eens met slechte cijfers thuiskwam, reageerde mijn vader heel soeverein: ge moet toch eens aan u leraar vragen of hij niet is vergeten een eentje voor dat cijfer te zetten. Op die manier krijg je natuurlijk weinig respect voor de school. Ik ben later gaan inzien hoezeer die hang naar orde, naar methoden om mensen gehoorzaam te maken, de oorsprong is van al het kwaad dat de nazi's hebben aangericht. Daar komt ook mijn afkeer van de vaste vorm vandaan. Ik prefereer de chaos. Chaos is de bron van wetenschap, zoals chaos ook de bron is van de kunst. De meeste musea zijn gemaakt om te ordenen, maar dat is niet mijn stijl. Vandaar ook dat de Duitse formalisten mijn Documenta niet hebben begrepen. Ik heb schrik van die orde, vandaar dat musea kan haten. Ik hou niet van musea die stromingen ordenen, ik wil vanuit een driehoek laten zien wie de goede kunstenaars zijn. Dan slaat mijn haat om in liefde.”

Verzamelaar

De opvoeding in ongehoorzaamheid kreeg voor Jan Hoet meer richting toen zijn vader kunst begon te verzamelen. Kunstenaars kwamen aan huis of Jan mocht met zijn ouders mee naar hun atelier. Toen hij gezin in 1949 naar Gent verhuisde, was vader de psychiatrie verruilde voor de tandheelkunde, leerde hij er de plaatselijke kunstenaarswereld kennen en raakte in de ban van hun werk: „Die totale vrijheid om je uit te drukken, zo'n leven wilde ik ook. Als je iedere week met je ouders op bezoek bij kunstenaars gaat en je komt daarna in die banale realiteit van het klaslokaal, krijg je last van claustrofobie. Om de twee dagen werd ik buitengegoot door de leraren. Daar was ik niet zo ongelukkig mee omdat ik dan thuis kon doen wat mij belangstelling mij ingaf.” Maar zoals gezegd: de kunstenaarsdroef kwam niet uit. Hoet ging kunstgeschiedenis studeren en kwam te staan op de plaats die hij zo verfoeid had: voor de klas, als leraar tekenen. „Ik heb het vijftien jaar uitgehouden omdat ik op een heel andere manier les gaf dan van mij verwacht werd. Ik ging steeds in discussie met mijn leerlingen. Als ik u een opdracht geef om hier de asbak te tekenen, moet u iets aan dat voorwerp interesseren. U moet weten wat dat is, de rode kleur, de ronde vorm of de viezigheid die ik erin heb gegoot. Zo probeerde ik de leerlingen te provoceren. Een keer kwam de inspecteur op bezoek. Hij vroeg me of hij de kubussen, cilindertjes en kegels mocht zien die de leerlingen volgens het programma van karton moesten maken. Maar ik had me nooit met die onzin beziggehouden om zielloze, creativiteitsdodende voorwerpen te maken. Om van het gezeur af te zijn heb ik ze die toed één keer laten maken en ze vijftien jaar lang gebruikt. Telkens als de inspecteur langs kwam haalde ik ze uit de kast en plakte er de namen op van de leerlingen die op dat moment in de klas zaten.”

Paleis

Hoet is nu twintig jaar conservator van het Museum voor Hedendaagse Kunst in Gent, dat is ondergebracht in een vleugel van het Museum voor Schone Kunsten. „Mijn huis heeft hij het pompeuze fin de siècle-paleis met een figuurlijke liefkozing genoemd.

‘We zitten in de schizofrene situatie dat de armen voor de rijken betalen. Dat maakt het voor de politiek gemakkelijk om op kunst te bezuinigen’

op hen zou vallen. Ze groeven een kuil in de tuin en gingen daar in zitten. De volgende dag waren ze dood: er was een granaat precies in die kuil gevallen.” Na de oorlog werd het ordenende element in het leven van Jan Hoet overgenomen door de school: „Met de armkes gekruist zitten, nazeggen wat ons gezegd werd. Dat was heel moeilijk. De school is altijd een verschrikking voor mij geweest. Ik was een rebel. Mijn ouders reageerden daar heel rustig op, ze hebben ons altijd alle

Jan Hoet in zijn museum - 'mijn huis': 'Ik wil hier laten zien wat ik mooi vind'

Het gebouw in het Citadelpark staat in alle opzichten ver af van de overweldigende schoonheid in en rond de Sint Baafskathedraal. De tien zalen zijn amper groot genoeg om er de vaste collectie te tonen, dus moeten voor iedere tentoonstelling de vaste stukken weer naar het depot. Zij kantoor is een met schotten afgescheiden ruimte midden in een opslaghal. In een andere ruimte wijst hij met trots op de rekken die tot de nok toe vol staan met archiefdozen gegevens over kunstenaars: „Ik denk dat nergens zoveel documentatie over hedendaagse kunstenaars te vinden is als hier. Allemaal handwerk.“ Een grote stapel dozen in een hoek van de ruimte duidt op een grote achterstand in het documentatiewerk: „We kunnen het niet meer bijhouden met de middelen die wij hebben. Vorige week heb ik weer twee mensen moeten ontslaan. Een paar jaar geleden hadden wij hier tweeëndertig medewerkers, nu nog maar de helft.“ De stad Gent geeft dus weinig prioriteit aan het museum. Het jaarlijkse aankoopbudget van Hoet bedraagt tachtigduizend gulden, een kwart van wat zijn Maastrichtse collega Van Grevenstein ontvangt. De rest moet komen van sponsors en de vrienden van het museum, die een stichting hebben gevormd. Hoet heeft een grote reputatie als fondsenwerver opgebouwd, maar in plaats van zich daarop te beroemen beklagt hij zich: „Ik moet altijd maar bedelen, altijd maar bedelen.“

Arm en rijk

Breek hem de bek niet open over de plaatselijke cultuurpolitiek of hij wordt cynisch: „Gent wordt een kolenmijn, een verzameling kansarmen, werklozen en bedienden die ondersteund moeten worden. De afgelopen vijftien jaar heeft de stad honderdduizend inwoners verloren. De rijken trek-

ken weg naar buiten, maar ze komen wel terug om hier naar het theater gaan of om hun kinderen hier naar school brengen. Dat betekent dat de armen die geen geld hebben om zelf naar de schouwburg te gaan, betalen voor de rijken. Natuurlijk hebben die mensen die hier achterblijven een eenvoudige reflex: waarom moet de stad voor veel geld een kunstwerk kopen dat wij lelijk vinden, terwijl wij hier in de miserie zitten? Dan zeg ik tegen hen: weet u dat ik een aankoopbudget heb van anderhalf miljoen frank, dat is tachtigduizend gulden. Voor een stad van 230.000 inwoners is dat dus vijfendertig cent per inwoner. Zes frank per inwoner voor mijn museum! Kijk eens, de rijkste gemeente van België is Sint Martens-Latem, hier tien kilometer vandaan. Daar zijn geen voorzieningen, er staan alleen dure huizen, maar dat verschil verdient men gemakkelijk terug omdat de gemeentebelasting daar een half procent is, tegen vijf of zes procent in Gent. Het is een schizofrene situatie: al die rijke mensen uit Sint Martens-Latem komen hier hun culturele honger stillen op kosten van de arme mensen. Vervolgens kiezen de politici hier in de stad de gemakkelijkste weg door te zeggen dat zij geen geld meer geven voor cultuur omdat die voorzieningen toch niet voor hun burgers zijn bestemd. Ze beseffen niet wat de waarde is van een goede cultuurpolitiek. Ze kunnen alleen zorgen voor slechte en lelijke sociale woningen zonder enige architecturale betekenis, huizen die alleen goed zijn om er de hele voor het televisietoestel te zitten.“

Prikklok

Het gesprek wordt telkens verluchtigd met dergelijke tirades tegen het stadsbestuur, dat Hoet niet meer dan tweeduizend kilometer reiskosten per jaar wil vergoeden,

'Natuurlijk hebben die mensen die in de stad achterblijven een eenvoudige reflex: waarom moet de stad voor veel geld een kunstwerk kopen dat wij lelijk vinden, terwijl wij hier in de miserie zitten?'

„terwijl ik alleen al met de auto zeventigduizend kilometer per jaar afleg. Laatst werd ik vanuit het stadhuis gebeld met de vraag waarom ik de vorige dag om tien uur niet achter mijn bureau zat. Ik heb zelfs een prikklok gekregen voor die zes mensen die hier zitten. Ze willen zien of iedereen netjes van negen tot vijf uur achter zijn bureau zit. Er komen hier wel eens mensen om tien uur binnen, maar wat zou dat, als je vaker tot twee uur 's nachts zit te werken? Maar dat ziet die machine niet. Die gaat maar tot zes uur. Hij werkt nu trouwens helemaal niet meer, want ik heb er Coca-Cola in gegoten.“ De politici zijn zozeer gebiologeerd geraakt door de angst om stemmen te verliezen, dat ze 'doe-politiekers' zijn geworden, die zich als een projectontwikkelaars proberen te onderscheiden: „In plaats van voorwaarden te scheppen voor een goede cultuurpolitiek gaan ze zich persoonlijk bemoeien met architectuur of stadsontwikkeling. Ze benoemen dan wel zogenaamde adviseurs, maar dat zijn alleen mensen met dezelfde smaak als zij. Rampzalige gevolgen heeft dat, ga hier maar eens kijken naar het Ceausescu-plan in Gent-Zuid. Klein Boekarest wordt het al genoemd.“

Instrument

Kunst en cultuur worden door de overheden, die het in de musea voor het zeggen hebben, steeds meer als instrument gebruikt om eigen doelen te bereiken. Op die manier wordt de kunstenaar als een economische verliespost naar de marge verdrongen, is een van de thema's die Hoet in de Tanslezing wil bespreken om tenslotte een lans te breken voor het eerherstel van de plaats van de kunstenaar in de samenleving. De politici doen nu niets aan de sensibilisering van hun mensen ten aanzien

van kunst en cultuur, meent hij. Voor wie is de kunst dan bestemd? „Niet voor de snobs die om interessant te doen een museum binnenlopen, liefst als daar een vernissage aan de gang is en de pluchen stoelen klaar staan. In Gent zullen ze daar vergeefs naar zoeken, iedereen blijft hier staan. Ik wil niet dat de mensen naar mijn museum komen om op de eerste of de tweede rij te worden gesignaleerd. Er is een toespraak, een rondleiding en dan gaan we nog even naar de kantine.“

Als het aan Hoet lag zouden kunstenaars, psychiaters en filosofen als tegenwicht voor de doe-politiekers moeten worden benoemd in alle commissies die oplossingen zoeken voor grote problemen in de maatschappij: „Neem nu vandalisme of criminaliteit. Dat zijn complexe problemen die complex moeten worden aangepakt. Maar dat gebeurt dus niet en wat is dan het gevolg? Meer politie, een vals gevoel van veiligheid, dat in feite een bedreiging is van de cultuur. De orde lijkt hersteld, maar in wezen wordt de angst voor de chaos weggenomen, omdat men niet met de chaos durft om te gaan.“

Jacques Herraets

Jan Hoet zal de Tanslezing uitspreken op 29 november in de grote collegezaal van de economische faculteit. Aanvang 20.00 uur.

Kopij voor het Bulletin inleveren bij onderstaande contactpersonen **voor het gemelde tijdstip, in de week voorafgaand aan de publicatie.** Met vragen of opmerkingen kunt u daar ook terecht.

FdCW (vakgr./comm./studiever.): I. van de Leur, Fac.Bur. Kapoenstraat 2, tel. 33883473.

FdEWB (vakgr./comm./studiever.): B. Staveaux, Fac.Bur., Tongersestraat 53, tel. 3883705, voor vrijdag 12.00 uur.

FdG (vakgr./comm./studiever.): R. le Doux, Fac.Bur. niveau 3, kamernr. 3226, UNS50, tel. 3881448, voor woensdag 12.00 uur.

FdGW (vakgr./comm./studiever.): D. Verheyen, Fac.Bur., niveau 1, kamernr. 1236, UNS50, tel. 3881739, voor woensdag 12.00 uur.

FdR (vakgr./comm./studiever.): A. Kessen, Bur.Onderwijs, Zwingelput 4, tel. 3883004, voor woensdag 13.30 uur.

Kennistechnologie (vakgr./comm./studiever.): M. Kesler, Fac. Bur, Kapoenstraat 2, tel.: 3883389, voor woensdag 12.00 uur

Psychologie (vakgr./comm./studiever.): A. Cuijpers / W. Schipper, Bur. Psych., UNS50 PPN, tel.:3881886, voor vrijdag 12.00 uur.

Studenten (sport)ver./studentenpastoraten: C. Hollewijn, Stud.zaken, Lenculenstraat 26, tel. 3883354, voor donderdag 12.00 uur.

Instituten behorend bij een faculteit: bij bovengenoemde facultaire contactpersoon.

Berichten die niet onder een van bovenstaande categorieën vallen: Observant tel: 3883174

ALGEMEEN

Achtduizendste student

De RL heeft op maandag 20 november haar achtduizendste student verwelkomd. Het Universiteitsfonds Limburg (SWOL) en de RL hebben de student, Bianca Grebien, een buitenlandse stage aangeboden. De eerstejaars studente Gezondheidswetenschappen uit Maast-richt kreeg verder een tekening/gouache van het Vrijthof, van de kunstenaar Guus van Eck. De cadeaus werden overhandigd door mr. B.J.M. baron van Voorst tot Voorst, voorzitter van de SWOL, en dr. K.L.L.M. Dittich, voorzitter College van Bestuur van de RL.

Jarig Universiteitsfonds steunt internationalisering RL

Deze maand viert de Stichting Wetenschappelijk Onderwijs Limburg (SWOL) -tegenwoordig genaamd het Universiteitsfonds Limburg (SWOL)- haar dertigjarig bestaan. De SWOL heeft een cruciale rol gespeeld bij de vestiging en de uitbouw van de Rijksuniversiteit Limburg (RL). Ook nu nog speelt het Universiteitsfonds Limburg (SWOL) een wezenlijke rol bij de uitbouw van de RL. Ter gelegenheid van het zesde lustrum hield het Universiteitsfonds (SWOL) op maandag 20 november een persgesprek. Daar werd bekend gemaakt dat het fonds voor de komende jaren een miljoen gulden ter beschikking stelt voor de internationalisering van de RL. Bovendien wordt de subsidie voor het zgn. STIR/SWOL fonds opgehoogd, om de toemende internationale uitwisseling van studenten mogelijk te maken.

Samenwerking Instituut voor Gezondheidsethiek en RL

Op maandag 20 november sloten de RL en het Instituut voor Gezondheidsethiek (IGE) een samenwerkingsovereenkomst. Het IGE en de RL zullen samen projecten ontwikkelen en uitvoeren rond ethische vragen in de gezondheidszorg. Daarmee wordt de samenwerking die de laatste jaren gegroeid is formeel bekrachtigd en geïntensiveerd. De krachtenbundeling moet leiden tot een versterking van het theoretisch en het praktische onderwijs en onderzoek op het gebied van de gezondheidsethiek.

Hoogleraar en bouwdecaan European Law School

Het CvB heeft mr. Aalt Willem Heringa (1955) benoemd als hoogleraar in het recht, in het bijzonder het vergelijkend staats- en bestuursrecht bij de FdR. Als zogenaamde 'bouwdecaan' krijgt de nieuwe hoogleraar een centrale rol in het verder ontwikkelen van de European Law School.

Promotie mw.mr. L. Tomesen

Op 24 november, om 12.00 uur, verdedigt mw. Tomesen haar proefschrift 'De strafvorderlijke inbeslagneming en de vrijheid van meningsuiting en drukpers in een internationaal en rechtsvergelijkend perspectief' bij de FdR. Promotores zijn prof.mr. G.P.M.F. Mols en prof.mr. Th.C. van Boven.

Promotie drs. R.J. Mahieu

Drs. Mahieu zal op 24 november, om 14.00 uur, zijn proefschrift 'Financial market volatility: statistical models and empirical analysis' verdedigen bij de FdEWB. Promotores zijn prof.dr. C.C.P. Wolff en prof.dr. P.C. Schotman.

Promotie drs. J.J. van Os

Op 29 november, om 16.00 uur, verdedigt drs. van Os zijn proefschrift '(Genetic) epidemiology as a tool to identify risk factors for emergence and persistence of illness in the functional psychoses' bij de FdG. Promotores zijn prof.dr. M.W. de Vries en prof.dr. R.M. Murray.

Promotie drs. P.J.Q. van der Linden

Drs. Van der Linden zal op 30 november, om 14.00 uur, zijn proefschrift 'On the pathogenesis of endometriosis' verdedigen bij de FdG. Promotor is prof.dr. J.L.H. Evers.

Promotie drs. F.S. Stals

Op 30 november, om 16.00 uur, verdedigt drs. Stals zijn proefschrift 'Pathogenesis and treatment of Cytomegalovirus infections: an experimental study' bij de FdG. Promotores zijn prof.dr. C.A.M.V.A. Bruggeman en prof.dr. C.P.A. van Boven.

Inauguratie dr. G.A.M. Widdershoven

Op 24 november (16.30 uur) houdt dr. Widdershoven, bijzonder hoogleraar Hermeneutiek en gezondheid, zijn inaugurele rede 'Principe of praktijk? een hermeneutische visie op gezondheid en zorg', bij de FdGW.

UNIVERSITEITSRAAD

Op donderdag 30 november 1995 zal de Universiteitsraad in zijn bijeenkomst de

volgende onderwerpen behandelen:

- Begroting RL 1996;
- Beheersreglement RL.

De vergadering van de Universiteitsraad vindt plaats in de UR-zaal, Oud Gouvernement.

De vergadering begint om 19.30 uur en is openbaar!

Omstreeks 20.00 uur bestaat er gelegenheid gebruik te maken van het sprekers-kwartier.

PERSONELE ZAKEN

VACATURES

Schriftelijke sollicitaties onder vermelding van vacaturnummer op brief en envelop binnen 10 dagen te richten aan de dienst P&O. Interne vacatures gelden uitsluitend voor medewerkers van de RL.

Interne vacature 030

Bij het Researchcentrum voor Onderwijs en Arbeidsmarkt (FdEWB) bestaat een vacature voor een **econometrist/kwantitatief econoom** (m/v), full-time.

Het ROA verricht wetenschappelijk onderzoek in opdracht van derden. Centraal binnen het onderzoek staat de analyse van actuele en toekomstige ontwikkelingen in vraag en aanbod op de arbeidsmarkt voor specifieke opleidingen, beroepen, bedrijfstakken en regio's. Naast het verrichten van prognosestudies gaat er veel aandacht uit naar het uitvoeren van onderzoek op basis van groot-schalige microbestanden zoals bijvoorbeeld door het ROA uitgevoerde schoolverlaters-enquêtes en de Enquête Beroepsbevolking van het CBS.

Wat wij vragen

U hebt een voltooide academische opleiding econometrie of kwantitatieve economie. Daarbij heeft u belangstelling voor de problematiek van onderwijs en arbeidsmarkt en een actieve, op toegepast onderzoek gerichte instelling. Verder is het belangrijk dat u in staat bent om onder strikte beperkingen van tijd en budget een hoogwaardig onderzoeksproduct af te leveren. Een goede schrijfvaardigheid en goede contactuele eigenschappen completeren uw profiel.

Wat wij bieden

Aanstelling geschiedt voor een periode van twee jaar, met mogelijkheid tot verlenging. Uw salaris bedraagt, afhankelijk van opleiding en ervaring minimaal fl. 3.777,- en maximaal fl. 5.989,- bruto per maand (schaal 10 RWO).

Uw reactie

Voor nadere inlichtingen over deze functie kunt u contact opnemen met dr. A. de Grip, tel. 043-3883759.

STUDENTEN

DIENST STUDENTENZAKEN

DE STEUNPUNTBALIE BIJ DE RL wordt PER 1 DECEMBER 1995 OPGEHEVEN.

Dat betekent dat je vanaf 1 december a.s. niet meer bij de informa-

tiebalie terecht kunt voor persoonlijk contact met steunpuntmedewerkers: wel zijn er nog een groot aantal brochures over Studiefinanciering te krijgen.

Het steunpunt in Sittard is gelegen aan de Stationsstraat, recht tegenover de parkeerplaatsen aan de voorzijde van het station.

Bezoekadres Steunpunt Sittard:

Stationsstraat 41, 6131 AX Sittard

Telefoon: 050-5997755.

Openingstijden balie: ma t/m vr: 10.00-12.00 en 14.00-16.00u.

Openingstijden telefoon: ma t/m vr: 9.00-16.30u.

Informatiebalie SZ

Adres: Lenculenstr.26, openingstijden: ma t/m do 11.00-16.00u. en vr 10.00-12.00u.

De informatiebalie is dagelijks telefonisch bereikbaar tussen 9.00-10.30u. (tel.3883354).

Bureau Inschrijvingen (CSA)

Tel. spreekuur: ma t/m vr 9.00-10.00u. Adres: Lenculenstraat 26, tel: 043-3883979.

TRAINING FAALANGST

Training faalangst. Op donderdagmiddag 18 januari 1996 start er een training faalangst voor studenten. De training wordt verzorgd door de studentenpsycholoog Ruud v.d. Berg. Voor info en/of aanmelding kan men contact opnemen met de informatiebalie van de dienst Studentenzaken (tel. 3883354).

Studentendecanaat

Inlooppreekuren: di. én do. van 14.00-16.00u. Lenculenstr.26, Tel.spreekuren: ma t/m do van 13.30-14.00u. 043-3883329.

Loopbaan Advies Centrum (LAC)

Op zoek naar een baan? Ben je ook van plan om dit jaar af te studeren? Gebruik deze periode goed en oriënteer je wat jij met je studie en persoonlijke achtergrond graag wilt doen op de arbeidsmarkt. Het LAC kan je daarbij op weg helpen, door documentatie en informatie, inzage in vacatures, individuele adviezen en begeleiding. Maak een afspraak met Marloes Rikhof, de loopbaanadviseur. Op het LAC kun je sollicitatie- of netwerkgesprekken oefenen. Je kunt ook je brieven en cv's laten beoordelen. Binnenkort organiseert het LAC sollicitatietrainingen en workshops. Voor vacatures in het buitenland kun je een afspraak maken met Nelly Plompen, eures-consulent.

ATTENTIE: Om organisatorische redenen zijn de informatiecentra Infotheek voor Studie en Beroep en het Loopbaan Advies Centrum de week voor Kerstmis gesloten.

BUITENLAND

Sluitingsdatum indienen subsidieverzoeken bij Universiteitsfonds Limburg / SWOL

Voor het indienen van een subsidieverzoek bij het Universiteitsfonds geldt als eerstvolgende sluitingsdatum: 1 december 1995. De tijdig en volledig ingediende verzoeken zullen aan de orde komen in de bijeenkomst van de Commissie van Bestedingen op 20 december 1995. De volgende categorieën komen voor eventuele subsidie in aanmerking:

1. Collectieve activiteiten van en voor medewerkers van de RL met een zuiver wetenschappelijk en toegepast wetenschappelijk karakter
 2. Individuele activiteiten van en voor studenten en AIO's van de RL met een wetenschappelijk onderwijskundig karakter
 3. Studentenactiviteiten aan de RL met een internationale component
- Aanvraagformulieren en info is te verkrijgen bij: Ina Engelen, Infotheek SZ, tel.043-3883211 (tussen 8-12u).

Vijftien beurzen post-doctorale studie in Florence

Voor het studiejaar 1996/97 zijn vijftien beurzen beschikbaar voor Nederlanders die een post-doctorale opleiding willen volgen aan het Europees Universitair Instituut in Florence, Italië. Het instituut verricht onderzoek vanuit een Europees perspectief op het gebied van de sociale en menswetenschappen (geschiedenis, economie, rechten, politieke en sociale wetenschappen). Er wordt een driejarig en een eenjarig programma aangeboden. Voorwaarden: - doctoraaldiploma van een Nederlandse universiteit of gelijkwaardig diploma; - tenminste twee talen van de Europese Unie beheersen (bij voorkeur Engels en/of Frans); - aantoonbare ervaring met het zelfstandig opzetten van onderzoek. Sluitingsdatum: 31 januari 1996. Meer info: Ina Engelen, tel. 3883211 (tussen 8-12u).

Openingstijden

Afspraken kunnen worden gemaakt voor di t/m do tussen 11-12u. (bij Ina Engelen, tel. 3883211); daarnaast kan men op vr tussen 10-11.30u. zonder afspraak binnenlopen. Het informatiemateriaal is ter inzage beschikbaar op: ma t/m do tussen 11-16u. en op vr tussen 10-12u. Locatie: Infotheek voor Studie en Beroep, Bouillonstr. 11, kamer 0.219.

STUDENTENVERENIGINGEN, ORGANISATIES

DOPE

- 27 nov: Denktank. Iedereen met een mening over de studentenpolitiek is welkom!! De Denktank zal worden gehouden op de DOPE-kamer aan de Oude Tweebergepoort 2 DOPE zet zich in voor de belangen van ELKE student. Vragen? Opmerkingen? Bel ons tijdens ons vragenuurtje. Iedere di. van 13.00-14.00u, tel.043-3883263. Of kom langs!! Lid worden kan ook, voor slechts fl 10,-.

KOKO

- 24/26 nov: Eerstejaarsweekend te Noorbeek-city.
- 30 nov: Feest Annorlunda.

RL-AGENDA

24-11	Promotie L. Thomesen, 12.00 uur	neurologie", 16.30 - 20.30. Fac I
24-11	Promotie R.J. Mahieu, 14.00 uur	Auditorium, info: I. Siegelaar
24-11	Inauguratie prof.dr. G.A.M. Widdershoven, 16.30 uur	882302
24-11	3e wetenschapsdag interne geneeskunde aanv. 10.30 - 16.45	30-11/ Conferentie: Legal Knowledge-Based
	azM, verg.zaal 4 nivo 4 + dakterras nivo 4	1-12 Systems, info: 883020/3042/3053
29-11	Platform Manisch Depressieven "MD en slaap" L. van Bommel, 16.30 - 20.30 uur, vergaderzaal 4, nivo 4 azM	01-12 Afscheidsrede prof.dr. R.H. Kuijten, 16.00 uur
29-11	Promotie J.J. van Os, 16.00 uur	06-12 Lezing: dr. P. Houx, RL; "MAAS, normale geheugenachteruitgang: de eerste resultaten", Posjet
30-11	Promotie P.J.Q. van der Linden, 14.00 uur	Vijverdal, 16.30 uur, info: Y. Stevens 043-877440
30-11	Promotie F. Stals, 16.00 uur	07-12 Promotie Y.D. van Leeuwen, 16.00 uur
30-11	Cursus: "Vorderingen in de	08-12 Symposium: Prenatale Diagnostiek: "Hoe vroeger, hoe

beter?	
Auditorium Ziekenhuis Rijnstate Arnhem, 14.00 - 18.00 uur, inschr. voor 1-11-95 dmv 30,- op rekno. 57.61.82.079 v.d. WPD tnv T. Hasaart ovv Lustrumsymposium, info: 874764	
08-12 Promotie G.L. Bremer, 14.00 uur	
08-12 Inauguratie prof.dr. S.J. Maijor, 16.30 uur	
14-12 Promotie W.H.M. van Kuijk, 14.00 uur	
14-12 Promotie C.M.G. Meesters, 16.00 uur	
15-12 Promotie P.R. van den Biesen, 14.00 uur	
15-12 Promotie N.H.M. Senden, 16.00 uur	

MMA

Do. 7 dec: vanaf 19.00u de meest originele nationale en internationale reclames tijdens de SAWA Reel. Inschrijvingen bij de MMA stand in de hal (Tongersestr. 53) Let op! ballonvlucht over drielandenpunt voor jou?

MYRIAD MINDS MAASTRICHT

Wil je nou wel eens weten hoe die grijze massa daarboven werkt en wat je er allemaal mee kunt doen? Leren presenteren in 3 workshops op 23-11, 30-11 en 7-12, aanvang 19.45 op TS53 in k.0.038, niet-leden fl.2,50. Voor meer info bel Cos: 043-3638977. Myriad Minds Maasticht, postbus 616, 6200 MD Maastricht.

R.K. STUDENTENPASTORAAT

Studentenpastor: Dr. E. de Jong, pr. Adres: Onze Lieve Vrouweplein 8 6211 HD Maastricht. Tel/Fax 043-3252045. Voor een afspraak: ma do vr 8.00-8.45 (Afwezig ma 27-do 30 nov). Zit je ergens mee? Kom gerust langs voor een vertrouwelijk gesprek. - Elke do (niet 30 nov) 19.00 H.Mis in kapel Boschstr.97. - Om de twee weken, do 23 nov etc., gebeds-en bijbelgroep in de St.Servaas-kapel (Keizer Karelplein) 20.00 -22.00u. - Bijeenkomst Het evangelie van Johannes: ma. 4 december. Boschstr.97 om 19.30u.

Tafelstraat

- 27 nov: 16.30u Dansexpressie; 20.00u Spiritualiteit.
- 28 nov: 17.00u Vesper-meditatie (St. Jan, Vrijthof); 18.00u Koorrepitatie; 20.00u Encountergroep; 20.00u Open Avond, Twee maanden na Peking: hoe verder?
- 29 nov: 16.30u Meditatiegroep; 20.00u Toneelgroep; Groep Homosexualiteit
- 30 nov: 18.00u Tafelen; opgeven voor 12.30u.
- 3 dec: 10.30 u. Celrebroederskapel, viering met thema: "Iets van Schaduw".
Inloopuren: wo-middag en do-ochtend/middag voor een gesprek of tel. een afspraak maken (3215651).

CWSv.ORAKEL

* De Orakelkamer is geopend van maandag t/m donderdag van 13.00-14.00 uur. De bestuursvergaderingen zijn in principe openbaar en worden aangekondigd op het Orakel-prikbord in de Kapoenstraat. Je kunt altijd een vergadering bijwonen.
* De Orakelkamer is gesloten tijdens de roostervrije week van 21 t/m 24 november.
* Orakel organiseert een "essential classics" filmfestival op 30 november om 20.00 uur in de Spiegelzaal. Hier komen films aan bod die je gezien moet hebben! O.a. Casablanca en The Piano. Entree gratis voor leden(pasje meenemen) en fl. 2,50 voor niet leden.
* Orakel op INTERNET. Je kunt ons vinden op <http://www.RuLimburg.nl/~orakel>.
* Bestelde boeken kunnen vanaf 27 november opgehaald worden in de Orakelkamer.

EFM**EFM Algemeen**

De Economische Faculteitsvereniging Maastricht (EFM) is een faculteitsvereniging met als doel het behartigen van de belangen van de studenten Economie, Econometrie, Fiscale Economie en Internationale Bedrijfskunde in de ruimste zin des woords. Bij de receptie TS53 staat een groene brievenbus met de opdruk "EFM". Deze kan gebruikt worden voor het deponeren van inschrijfformulieren e.d. bestemd voor EFM (Alfa, Imperator, MMA, COMAX, SIGMA, AEquilibrium, Vectum, Studieprojecten EFM, Eloquent en Hoofdbestuur). EFM-Displays

Voor informatie over EFM-activiteiten zie de EFM-display op de Abtstraat 4. Deze display staat boordevol informatie over: lezingen, bedrijfsbezoeken, workshops en andere activiteiten van EFM en al haar aangesloten verenigingen. Verder liggen er inschrijfformulieren voor allerhande business courses en brochures over loopbaanperspectieven bij diverse bedrijven. Inschrijfformulieren voor Business Courses / Workshops:

* DSM: The Industrial Marketing Experience.
* STEP: In-house dagen 1995.

Interne Accountants Dienst

De Interne Accountants Dienst (IAD) zoekt nieuwe leden. De IAD houdt zich bezig met de controle van de jaarrekeningen en de begrotingen van de bij EFM aangesloten verenigingen en stichtingen. Tevens geeft zij gevraagd en ongevraagd advies. Geïnteresseerde bedrijfseconomen met afstudeerrichting berichtgeving sturen hun sollicitatiebrief, inclusief CV met daarin o.a. de gevolgde vakken, naar: EFM, t.a.v. IAD, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. EFM Agenda

Imperator

* Dinsdag 28 november van 11.00 u.-13.00 u. in kamer 2.001: Lezing van Mr. Enoki, Minister of the Permanent Mission of Japan to the European Committee.

Comax

*29 november: Inhouse-dag Arthur Andersen

GVO-Triano

organiseert **Cycling Kerstdiner**; je kans om een feestelijk driegangendiner op drie verschillende adressen te nuttigen met steeds andere tafelenoten! Ter afsluiting is er een borrel. Woensdag 13 dec. Kosten: fl 10.- Opgeven d.m.v. flyer in postvak.

GVO-Triano **zoekt een secretaris en penningmeester** voor het komende bestuursjaar (vanaf 12 december). Dus heb je zin in een gezellig jaar, waar je veel van kunt leren, bel dan Maartje (043-3624541) of Karla (043-3639530). Nieuwe actieve leden zijn ook welkom!

Agora**Aktieve leden gevraagd voor de Onderwijs commissie:**

Deze commissie houdt zich actief bezig met onderwijszaken en adviseert onderwijsorganen binnen de faculteit. Op deze manieren kun jij je invloed laten gelden op het onderwijs binnen gezondheids-wetenschappen. Voor meer informatie bel (388)1445 of kom naar de Agora kamer (Uns 50, kamer 1.142a) of kom naar het spreekuur van het reductiebureau Agora.

Typecursus gaat 4 december van start en zal f.50,- kosten voor leden van Agora en f.55,- voor niet-leden. Let op de gele posters of ga naar het spreekuur voor meer informatie.

Spaanse cursus:

Een andere cursus die Agora organiseert is de **Spaanse cursus**. Op 27 januari gaat deze van start. Deze cursus kost f65,- voor leden van Agora en f70,- voor niet-leden.

Voor de cursussen die Agora organiseert kun je je in laten schrijven bij het reductiebureau van Agora tussen 10.00u en 11.00u elke weekdag.

Algemene Ledenvergadering AGORA

Op 14 december is er een algemene ledenvergadering (ALV) van Agora. Dit zal plaats vinden in de rode zaal om 19.30 uur. Er wordt gesproken van nieuwe opzet bulborrel tot nieuwe planning van de facultaire introductie 1996. Tevens wordt leden gevraagd om bestuurslid te worden. Geïnteresseerde kunnen naar de ALV komen. Tot dan.

Imperator for E.L.S. and E.R.T.S.

Imperator is an international study-association for European Law School and ERTS and the juridical counterpart of EFM-Imperator. Due to the fact that these studies are new, they are still unknown to the labour market, that's why it is crucial to have a study-association which defends the interests of these students.

Our goal is to take care and to defend the interests of the students of both these studies. The link with the "real" world, by means of several activities that are often block-related, ensures that our members can narrow the gap between theory and practice. What do we have to offer?:

- we watch over the quality of the education through inquiries after every block period.- we promote the study to companies and institutions.

- all the members get reductions to all our activities.

- all the members receive our magazine 'Image Magazine'.

- service to our members: testbooks, tutorials in difficult subjects, discount on books up to 10%

- and last but not least there is the social aspect with drinks and international parties.

If you are interested, become a(n) (active) member of Imperator and broaden your horizon.

Tel.: 043-3883788. Contacts: Martijn Grevink: 043-3250678. Wouter Eckelmans: 043-3253113.

HOVO

RL cursussen voor 50+ers, zonder toelatingseisen en zonder examenplicht; info en aanmelding bij coördinator HOVO-RL, Keizer Karelplein 10, di/wo 3883550 overige dagen 3883151.

- 27 nov: 15.30u Onderwijsgroep Lichaam en Geest. Jacobstr.6, k.0009.

- 28 nov: 13.15u onderwijsgroep Avantgarde en massacultuur, Tongersestr.53, promovenduskamer.

- 29 nov: 13.30u Economie Spelenderwijs II, k.0225 Oud-Gouvernement, Bouillonstr.1-3.

- 29 nov: 15.00u Rechtsgeschiedenis onderzoeksproject k.1019, Oud Gouvernement, Bouillonstr.1-3.

STUDIUM GENERALE**DE ACHTSTE DAG: OVER GENEN EN GENTECHNOLOGIE**

De eerste lezing 'De taal van de erfelijkheid' geeft een inleiding in de genetica. Prof. dr. J. Geraedts, hoogleraar genetica en celbiologie van de RL, behandelt o.a. de ontdekking van de chromosomen, de ontwikkeling van de erfelijkheidsleer en de ontdekking van de structuur van het DNA. De begrippen die gehanteerd worden in de moderne erfelijkheidsleer, worden uitgelegd aan de hand van voorbeelden die afkomstig zijn van de humane genetica. Di. 28 nov. 20.00u, Collegezaal Nieuwenhof, Zwingelput 4. Toegang: gratis.

DR. J. TANSLEZING 1995**'Kunst en samenleving: participatie of vlucht?'**

De jaarlijkse Dr. J. Tanslezing, als eerbewijs aan de grondlegger van de RL, wordt dit jaar gehouden door Jan Hoet, directeur van het Gentse Museum van Hedendaagse Kunst. Hoe verhoudt de kunstenaar zich vandaag tot een samenleving die verstrikt is geraakt in een fascinatie voor destructie, die haar toekomstgerichtheid steeds verder afbouwt door overconsumptie en apocalyptisch denken en die de 'economische crisis' vertaalt in een mentale depressie? Kan een dergelijke maatschappij voldoende constructieve impulsen bieden voor een creatief individu op zoek naar z'n identiteit en naar revitalisering van z'n omgeving? Biedt ze de nodige ruimte voor iets dat boven de trivialiteit uitstijgt zoals kunst hoort te doen? Is de kunstenaar nog wel in staat die maatschappij aan te spreken? Voelt hij zich nog wel betrokken of ontvlucht hij ze binnen de gesloten circuits van de kunstscene of voor zijn eigen fantasieën? Participatie of vlucht, met het museum als een paradox ertussenin. Wo. 29 nov, 20.00u, Aula, Tongersestr.53. Toegang: gratis. Reserveren: Bureau SG, tel.: 3883541 (ma t/m do: 9.00 tot 15.00u).

OPEN PODIUM

Op vr. 8 dec. vindt het tweede open podium in dit seizoen plaats, dat Studium Generale in samenwerking met studentenvereniging Koko organiseert. Iedereen met talent op het gebied van dans, cabaret, literatuur, muziek of toneel etc. krijgt hier de gelegenheid dit voor een enthousiast publiek te tonen. Zet jezelf in de schijnwerpers en meld je aan bij SG: 883541.

WETENSCHAPSWINKEL

Kies een praktijkgericht onderzoek bij de Wetenschapswinkel en breng je kennis in de praktijk!

Wij zoeken studenten voor de volgende onderzoeken:

-Effect-onderzoek bij twee thuiszorgprojecten in de psychiatrie.

(VW/BB/TGW). Betaling mogelijk.

-Beschrijving verpleegkundige zorg bij twee thuiszorgprojecten in de psychiatrie (VW). Betaling mogelijk.

-Literatuurstudie thuiszorgprojecten in de psychiatrie (GW).

-Marketingonderzoek naar de haalbaarheid van een Oosters Badhuis in Maastricht. Het badhuis is bedoeld voor migranten en niet-migrant en zou een sociale ontmoetingsfunctie moeten hebben. Beloning f500,--. (FdEW-Marketing).

-Evaluatie-onderzoek naar kwaliteit van zorg in project Verpleeg-huiszorg van een bejaardenhuis. (VW/BB).

-Onderzoek naar de problematiek ten aanzien van het niet-verzekerd zijn voor ziektekosten van kans-armen. (FdGW).

Voor meer info kun je contact opnemen met de Wetenschapswinkel, Looiersgracht 14, tel. 3883120.

De onderzoeken gelden als onderwijsverplichting.

SPORT**ALMA international winter sports camp**

For the second time an international winter sports camp will be offered. Several students from LUC Diepenbeek, RWTH & FH Aachen, Université Liège au Sart Tilman and Rijksuniversiteit Limburg are invited to join this event. Date: 03-02/10-02-96. Location: Champéry/Switzerland. Accommodation: spacious self-boarding lodge, near the cabin-car station in Champéry. Self-boarding: all participants organize and carry out the self-boarding. Skiing area: Champéry belongs to the "Les Portes du Soleil" skiing area. 160 cable-cars and ski-lifts open up ski runs of all degree of difficulty. Max. 36 participants. Expenses: f 750,- incl. accommodation, full boarding, travel by bus to and from Champéry, ski groups divided into different performance categories and liking, organization and care of the camp, spa fare and lift card. More information and application LV&S sports office, Lenculenstraat 26.

Indoor kerst tennistoernooi

Buro LV&S organiseert een indoor kerst tennistoernooi voor studenten en medewerkers op za. 16 dec. olv H. van Zeijl in Tenniscentrum Dousberg. Tijd: 18.00-23.00 u. Meer info en opgeven bij LV&S.

Squashtoernooi RL 1995

Do. 30 nov. organiseert LV&S ism Squashcentrum Maastricht een RL-squashtoernooi voor studenten, medewerkers en hun partners. Tijd: 19.00-23.00 u. Categorieën: dames en heren beginners, middel of gevorderden. Kosten: sportk.houders gratis, anderen f 5,- pp. Inschrijven voor 24 nov. bij LV&S.

Uitslagen basketbaltoernooi

1. Sijwébugele 2. Sesamstraat 3. Soppegreun 4. Hippo's 5. Heep I 6. Heep II

Zwemtijden

Zwemtraining: ma. 21.45-22.30 u. Vrij zwemmen: di. 21.30-22.30 u. recreatieve bassin. Plaats: zwembad Dousberg. Voor deze tijden gelden: gratis voor sportkaarthouders/abonementhouders. Voor recreatieve tijden vraag naar de speciale zwemfolder bij LV&S.

Mededelingen LUSS

18/19 nov. volleybaltoernooi A'dam. 24/26 nov. volleybaltoernooi Tilburg. 28 t/m 30 dec. basketbaltoernooi Nijmegen. 17 apr.96 't Hallmen. 26. apr. NSK Marathon Rotterdam. 27 apr. Batavierenrace. Voor al deze toernooien kun je je inschrijven bij de LUSS, op werkdaag geopend van 12.30-13.30 u. Lenculenstr. 26, tel 043-3883080. Elke week komen er nieuwe toernooien binnen, wil je weten of jouw toernooi er ook bij zit, schroom niet kom gewoon langs. De LUSS is er voor jou!

CULTUURWETENSCHAPPEN**Reguliere openingstijden onderwijsbalie**

maandag: 15.15-15.45 uur;
dinsdag: 10.45-11.15 uur;
donderdag: 13.00-13.30 uur.

N.B.: de onderwijsbalie is gesloten in de week van 20 t/m 24 november.

Inschrijven keuzevakken 2e semester 1995/1996

Bij Bureau Onderwijs zijn inmiddels veel maar lang niet alle inschrijfformulieren voor keuzevakken 2e semester ontvangen. **Wil je onderwijs volgen in het 2e semester en heb je je formulier nog niet ingeleverd doe dit dan zo spoedig mogelijk alsnog!**

Inschrijven voor herkansingen

In de eerste week van januari vinden de herkansingen van blokperiode 1 en 2 plaats.

Inschrijven voor deze herkansingen is **verplicht** en kan vanaf **maandag 13 november t/m donderdag 21 december** bij de onderwijsbalie tijdens de gebruikelijke openingstijden.

De herkansingen vinden plaats volgens volgend rooster in de Spiegelzaal:

* herkansing 1.1, Geschiedenis van het Lichaam, donderdag 04 januari 1996 van 10.00-12.30 uur;

* herkansing 1.2, Het goede leven, donderdag 04 januari 1996, van 14.00-16.30 uur;

* herkansing 2.2, Avantgarde en massacultuur, vrijdag 05 januari 1996 van 10.00-12.30 uur.

* herkansing 2.1, De mens verkaveld, **take home**: ophalen bij de onderwijsbalie op vrijdag 05 januari tussen 12.30-13.00 uur en inleveren, eveneens bij de onderwijsbalie, op maandag 08 januari 1996 tussen 15.15-15.45 uur

Practicum 2.1, het Historisch Debat (voorheen: Methoden van cultuurhistorisch en historisch-sociologisch onderzoek).

Studenten die bovengenoemd practicum vorig academisch jaar (1994/1995) niet met een voldoende resultaat hebben afgesloten of niet hebben gevolgd kunnen dit practicum herkansen door **ALLE OPDRACHTEN** uit het practicumboek (1995) te maken en **uiterlijk 08 december** in te leveren bij B. Rulof, kamer 1001.

SQUASH CENTRUM
Brusselsestraat 74a
6211 PG Maastricht
Tel. (043) 3216387

Erik ud Pluym

Elke student of scholier krijgt een geweldige korting

Door inlevering van je collegekaart, O.V.-kaart of sportkaart kun je voor f 5,- per persoon, per half uur, voor 17.00 uur (inclusief rackethuur)

SQUASHEN.

(normaal f 8,75).

SQUASH,
de sport voor jou.

Bel voor het boeken
van een squashbaan
3 21 63 87

parfumerie-studio voor huidverzorging

Mignonne

wolfstraat 5, 6211 gm maastricht, telefoon 043-3216087

Ecole de Beauté: f35,-

Een geheel verzorgde avond - max. 8 personen - waar je, met 'n hapje en 'n drankje, op een persoonlijke wijze vertrouwd wordt gemaakt met huidverzorging en make-up

ACADEMISCHE BOEKHANDEL MAASTRICHT
Postbus 1611, 6201 BP Maastricht

- Economie/bedrijfskunde
- Rechten
- Cultuurwetenschappen
- Psychologie
- Geneeskunde
- Gezondheidswetenschappen
- Verplegingswetenschap

Bouillonstraat 12
t/o Oud-Gouvernement
(043) 388 3015

P. Debyeplein 1
t/o Academisch Ziekenhuis
(043) 367 1211

Personeel gezocht!!!!

AUXILIUM PROMOTIE & ADVIES is een organisatie die het bedrijfsleven adviseert en begeleidt bij het bedenken, organiseren en de uitvoering van diverse projecten. Zij verzorgt ondermeer produktpromoties (oa. Chesterfield, Philip Morris en Marlboro), incentives, party-service en telefonische verkoop.

AUXILIUM PROMOTIE & ADVIES zoekt nu ter uitbreiding van haar promotieteams en hostessteams **ENTHOUSIAS-TE EN REPRESENTATIEVE** medewerk(st)ers tussen de 20 en 30 jaar. Geïnteresseerd? Bel voor informatie tijdens kantooruren 020-4200860.

Specialist in gelegenheidskleding

BIJ KONINKLIJKE BESCHIKKING
HOFLEVERANCIER

MAISON LOUIS

MAASTRICHT

SINDS 1879 'N BEGRIP IN MANNENMODE

Grote Staat 39

Rokkostuum
f 798,-

Smoking
f 598,-

ADVOCATENKANTOOR KERCKHOFFS MAASTRICHT

vraagt voor spoedige indiensttreding:

een stagiaire m/v

Schriftelijke sollicitaties voorzien van een curriculum vitae dienen gericht te worden aan onderstaand adres binnen 14 dagen na publicatie van deze advertentie.

6202 NA MAASTRICHT, Postbus 3021
Telefoon: 043-3215929

Je moet je natuurlijk wel een beetje voorbereiden op zo'n tentamen.

Lucky Strike. Nothing else.

Brengt de gezondheid ernstige schade toe, k.b. 4.10.1994, Stb. 720.

Mededelingen van de Examencommissie***Afschaffing tafelnummersysteem**

De Examencommissie heeft besloten met ingang van de bloktoetsen van blokperiode 2, het 'tafelnummersysteem' af te schaffen. Voortaan dient op de toets het ID nummer te worden vermeld. Het gebruik van het ID nummer garandeert voldoende anonimiteit bij de correctie en vermindert bovendien de kans op fouten bij de toetsverwerking. Bij de toetsafname worden hierover duidelijke instructies gegeven.

***Resultatenoverzichten**

In tegenstelling tot de informatie die jullie in de Wegwijzer kunnen lezen, zullen er drie maal per jaar resultatenoverzichten worden gestuurd; na vaststelling van de definitieve uitslag van blokperiode 2 en 4, en aan het einde van het academisch jaar. Wil je tussentijds kunnen beschikken over een actueel resultatenoverzicht dat kun je dat opvragen bij de secretaris van de Examencommissie tijdens het wekelijks spreekuur.

***Spreekuur Examencommissie**

De secretaris van de examencommissie is mevrouw Resi Peters. Het wekelijks spreekuur is op woensdagen van 9.00 - 10.00 uur, kamer 0027. Zij is telefonisch bereikbaar via telefoonnummer 883487.

Studie-adviseur

De studie-adviseur van CWS is Thijs Hoex. Het wekelijks spreekuur is op woensdagen van 09.30 - 10.30 uur, kamer 0038. Afspraken voor gesprekken buiten het spreekuur kun je maken via de telefoonnummers 3883616/3486.

ECONOMISCHE WETENSCHAPPEN EN BEDRIJFSKUNDE**Mededeling Examencommissie inzake de samenstelling van de OAT in het basisdoctoraal**

Elke OAT in het basisdoctoraal bestaat uit 8 open vragen en geen gesloten vragen. De studenten dienen alle 8 open vragen uit te werken. Alleen in studiejaar 1995/1996 worden voor de categorie recidivisten AE, BE, IM en IES extra vragen opgenomen over de gewijzigde blokken; vanaf studiejaar 1996/1997 moeten studenten AE, BE, IM en IES van deze categorie studenten die dan nog niet voldaan hebben aan 1 of beide OAT's de OAT van het lopende studiejaar maken.

Reductiebureau Economie

Het Reductiebureau Economie hanteert weer de normale openingstijden: dinsdag, woensdag en donderdag van 10.30-12.30 uur. Je kunt dan weer bij ons terecht voor secundair onderwijsmateriaal en kantoorartikelen.

Studeren / stage in het buitenland

Aanvragen voor financiële ondersteuning (STIR / SWOL PROGRAMMA) voor studie of stage in het buitenland buiten het Erasmus programma dienen vóór 15 februari 1996 te worden ingediend bij: Bureau Internationalisering, kamer 3.030, Faculteit der Economische Wetenschappen en Bedrijfskunde. Aanvraagformulieren voor het STIR/SWOL programma zijn verkrijgbaar op bovenstaand adres.

Studeren het buitenland

Voor het tweede semester zijn er nog enkele plaatsen beschikbaar in: Hannover, Bochum, Trento, Luik, Aken. Geïnteresseerden graag zo spoedig mogelijk aanmelden bij Bureau Internationale Betrekkingen, kamer 3.030 of 3.046.

Herkansingen keuzevakken uit Blokperiode 1

Studenten die zich dienen in te schrijven voor herkansingen van keuzevakken uit blokperiode 1 kunnen dit doen via het ISS. Deze inschrijving is enkel noodzakelijk voor studenten die niet hebben meegedaan aan de eerste kans. In het ISS zijn ALLE keuzevakken uit blokperiode 1 opgenomen, hetgeen echter niet betekent dat de herkansingen ook schriftelijk worden afgenomen. Het definitieve toetsrooster voor herkansingen van keuzevakken wordt in de week van 20 november bekend gemaakt.

Re-examinations electives Period 1

Students who have to register for resits of electives of period 1 can do that in ISS. Registration is only necessary for students who have not participated in the first attempt. ISS contains ALL the electives of period 1, which does not mean that the re-examination takes place in writing. The definite examination schedule for resits of electives will be published in the week of 20 November.

GENEESKUNDE**Mededelingen Bureau Onderwijs****Data diploma-uitreikingen 1996**

woensdag 28 februari. Let op: datum is gewijzigd!! doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur.

woensdag 24 april: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur

woensdag 19 juni: doctoraal 14.00 uur, basisarts 15.30 uur

Plaats: St. Janskerk Maastricht

VOORTGANGSTOETS FdG

De eerstvolgende Voortgangstoets voor studenten van de FdG wordt afgenomen op WOENSDAG 13 DECEMBER 1995 vanaf exact 9.00 tot 13.00 u. in Tennishal/Sportel DOUSBERG, Dousbergweg 4.

Studenten zijn alleen gerechtigd om een toets te maken als zij een geldige collegekaart (= collegekaart + bewijs van inschrijving van het lopend acad. jaar) kunnen overleggen. Studenten die hun geldige collegekaart tijdens de toets niet bij zich hebben ZIJN VERPLICHT deze de volgende (werk)dag tussen 11.00 en 12.30 u. te laten zien bij het secretariaat EPG/VBC.

De zalen zijn open vanaf 8.30 u. Iedereen dient om 8.50 u. in de zalen aanwezig te zijn, de deuren gaan om 8.55 u. dicht. De deelnemerslijst ligt ter inzage bij de informatiebalie (UNSSO, k.

1.150A), controleer uw gegevens, vermeende onjuistheden zo snel mogelijk doorgeven.

De optisch leesbare antwoordformulieren mogen UITSLUITEND met een HB-potlood (=zacht) ingevuld worden, denk aan een gum.

De ANTWOORDSLEUTEL ligt vanaf 13.00 u. ter inzage bij de informatiebalie. De GETYPTE COMMENTAREN inleveren vóór dinsdagmiddag 19 december 17.00 u., deze liggen ter inzage bij de informatiebalie v.a. dinsdag 2 januari 1996. De TOETSRESULTATEN zijn uiterlijk 24 januari 1996 beschikbaar. Voor het reglement van orde wordt verwezen naar de Facultaire Studiegids Geneeskunde 95/96.

Afscheid van Ad de Bruijne

Op vrijdag 8 december neemt Ad de Bruyne afscheid van de RL omdat hij met de VUT gaat. Ad is sinds 1976 universitair docent bij de vakgroep Huisartsgeneeskunde. Ter gelegenheid van dit afscheid wordt op 8 december van 14-16 uur een minisymposium over de kwaliteit van het PMO-H georganiseerd in zaal 402 op de vierde etage van het azM. De titel van het symposium is: De dynamische driehoeksrelatie student-HAO-HAB. De afscheidsreceptie zal hierna van 16.30 tot 18.00 uur plaatsvinden in "Au Coin", een zaaltje bij het bezoekersrestaurant van het azM. Alle studenten, medewerkers en oud-medewerkers die afscheid willen nemen van Ad de Bruyne zijn hierbij van harte welkom.

Voor meer informatie: Marijke Perquin, vakgroep HAG, tel. 3882327.

Studentenfractie

De studentenfractie geneeskunde bestaat uit 9 leden die zitting hebben in het Faculteitsbestuur, het Dagelijks Bestuur onderwijs, de Faculteitsraad, de Opleidingscommissie en de Curriculumorganisatie. Binnen deze organen proberen zij de onderwijs- en studentbelangen binnen de faculteit te behartigen. Iedere eerste woensdag van de maand houdt de SFG spreekuur van 12-14 uur in kamer 1.143. Je kunt er terecht voor vragen, klachten en ideeën over het onderwijs (bv examenregels, internationalisering, bibliotheek, coschappen etc.). Dus als je ergens mee zit, aarzel dan niet en kom langs. Je kunt ook een briefje in de brievenbus voor de balie Bureau Onderwijs doen. Eerstvolgende vergadering woensdag 6 december 12-14 uur, kamer 1.143. Actuele onderwerpen: internationalisering, Engelstalig onderwijs, openingstijden studielandschap/counter, wachttijden coschappen, studieadviesing. Hou ook het meldingsbord naast bureau Onderwijs in de gaten.

GEZONDHEIDSWETENSCHAPPEN**Rectificatie studiegids**

In de studiegids staat per abuis vermeld dat reguliere studenten het eerste werkstuk afgetekend moeten hebben voordat ze beginnen met het keuze-onderwijs. Dit is echter **niet** het geval. Voor beide werkstukken geldt dat ze met "voldoende" moeten zijn beoordeeld voordat aan de stage wordt begonnen.

Algemene Ledenvergadering Dynamis

Hierbij nodigt het bestuur van Dynamis alle leden uit te komen op de volgende Algemene Ledenvergadering. Deze wordt gehouden op donderdag 30 november om 20.00 u. in café "Le Printemps" (Markt 23). De volgende vacatures komen/zijn vrij: secretaris, voorzitter onderwijs-commissie, voorzitter PR/sponsor-commissie. Heb je belangstelling voor een van deze functies, neem dan contact op met Bas, tel. 043-3618371. Tot 30 november!

Kappers knippen voor Aids

Op zondag 26 november van 13.00-17.00 uur kun je naar de kapper. De opbrengst is voor het Aids Fonds. Men kan terecht bij Jef's Haircare Orleansplein 1a, Scissors Grote Gracht 4, Tout Va in het Mecc en in het Theater aan het Vrijthof tijdens de culturele Afrika manifestatie. Bij u er wat af, bij het Aids Fonds er wat bij! Info bij GGD 3821804

RECHTSGELEERDHEID**Openingstijden Onderwijsbalie BO**

Maandag t/m vrijdag van 10.15-11.15 uur en van 14.15-15.15 uur. Op maandagavond is de balie ook geopend van 20.00-21.00 uur.

Verkrijgbaar aan de balie

Roosters blok 2 en aanmeldingsformulieren blok 3 dagopleiding Nederlands recht, Fiscaal recht en European Law School. Aanmeldingsformulieren blok 2 avondopleiding jaar 1 t/m 5. **Uiterste inleverdatum aanmeldingsformulieren 30.11.1995.**

Colleges

Voor data, locaties en tijden raadpleeg de roosters en/of informatieborden van de onderwijsbalie.

Overzichtscollege Strafrecht (avond-opl.)

Op woensdag 29 november 1995 om 19.30 uur wordt er door J. Klifman een overzichtscollege Strafrecht gegeven voor de deeltijdopleiding (blok 4.1/5.1). Locatie: collegezaal Nieuwenhof.

Rechtswinkel Maastricht

Rechtswinkel Maastricht zoekt enthousiaste medewerkers die in het bezit zijn van hun propedeuse-diploma. Ben jij degene die kennis heeft van personen- en familierecht, huurrecht, verbintenissenrecht, dan nodigen wij je uit te solliciteren. Je kunt je sollicitatie voor donderdag 7 december sturen naar de Rechtswinkel Maastricht, t.a.v. Frans Starink, Capucijnenstraat 43 6211 RP Maastricht.

LEREN DOCEREN

Het blok LEREN DOCEREN heeft tot doel om studenten voor te bereiden op hun inzet als student-tutor in de blokken 1.3 t/m 3.2 (ned. recht, voltijd). Dit blok bestaat uit een theoretisch deel en een praktisch deel. De bedoeling is dat studenten parallel en ander (heel of half) blok kunnen volgen.

Studenten die interesse hebben om als student-tutor op te treden dienen echter de genoemde blokken met goed gevolg te hebben afgesloten, d.w.z. met minimaal het eindcijfer 7.

Sollicitaties kan men **vóór 1 december a.s.** zenden naar Judith Beeser, Dienst Personele Zaken, Postbus 616, 6200 MD Maastricht. **Voor meer uitgebreide informatie zie de informatieborden bij de balie van buro onderwijs!**

BUREAU INTERNATIONALISERING

Openingstijden Bureau Internationalisering

Voor Nederlandse studenten, Erasmus, Tempus en Magister Iuris Communis studenten maandag- dinsdag- en donderdagochtend van 10.15-11.15 uur, kamer 0041, Nieuwenhof.

BEURZEN

- NACEE (Netherlands America Commission for Educational Exchange). Studiebeurs: Netherland-America Foundation Fellowship
- NACEE: Fulbright-beurzen voor studie en onderzoek in de V.S. Er zijn voor 1996/1997 beurzen voor studenten, AIO's en OIO's en wetenschappers
- European University Institute. The European Forum, an interdisciplinary centre for advanced research is offering: - 6 Forum Fellowships for the whole academic year 1996/1997, - a number of Forum Professorships, of variable duration
- VSB-Beurzen, voor studie of onderzoek in het buitenland voor studenten

Meer informatie verkrijgbaar bij Bureau Internationalisering.

STIR / SWOL 1995-1996

Studenten die in 1995-1996 een studieperiode (evt zomercursus) willen doorbrengen in het buitenland buiten het ERASMUS programma kunnen voor aanvraagformulieren en informatiesets terecht bij Erna Voncken.

Aanvragen worden uitsluitend op de volgende data behandeld: 15 december 1995, 15 februari, 15 april, 15 juni 1996

STIR-Japan 1996-1997

Studenten die in 1996/1997 een jaar aan de International Christian University in Tokio willen studeren kunnen voor aanvraagformulieren en informatie terecht bij Bureau Internationalisering. Deadline voor indienen aanvraag februari 1996.

MASTER OF LAWS (LL.M.) 1995-1996

- Magister Iuris Communis Programme, Rijksuniversiteit Limburg, Faculteit der Rechtsgeleerdheid
- Graduate Studies in Law, University of Toronto, Faculty of Law
- LL.M. in German Law, Friedrich-Schiller-Universität Jena
- Postdoctoraal onderwijs en onderzoek op het gebied van rechtswetenschappen, politieke- en sociale wetenschappen, Europees Universitair Instituut te Florence
- International Asian Studies Programme 1996/1997, the Chinese University of Hong Kong
- International Trade Law Post-graduate Course, University Institute of European Studies Turin
- LL.M. in the American Legal System, Marshall Whyte School of Law of the College of William & Mary, Williamsburg, Virginia
- Postuniversitaire opleiding 'Leergang Buitenlandse Betrekkingen' (met beursmogelijkheid), Nederlands Instituut voor Internationale Betrekkingen "Clingendael"
- Studie en stage in Japan voor pas afgestudeerden, Ministerie van OC en W / Nuffic, met beurs
- International legal cooperation: A post-graduate program in international, european and comparative law, october 1996 - june 1997, Vrije Universiteit Brussel
- European Integration/Master of European Law, Universität des Saarlandes, Saarbrücken

COLLOQUIUM

'Schengen et le troisième pilier de Maastricht', 1 en 2 februari 1996 in Maastricht, European Institute of Public Administration

PLEITWEDSTRIJD

European Law Moot Court Competition 1995/1996: pleitwedstrijd voor studententeams, pleitnota's inleveren voor 30 november 1995, Engels en Frans vereist (schriftelijk en mondeling), informatie bij Adriana Alvarez, tel.: 388 3561 (kamer 006 METRO-gebouw).

Rijschool Wellmann

- Altijd dezelfde instructeur
- Lessen in VW Golf
- Proefexamen
- Spoedcursussen
- FL 45,- voor 60 min.

De beste garantie voor je rijbewijs

Breemakkerwaard 73 Tel.: 043-3613798
6227 HR MAASTRICHT Autotel.: 06-52936738

Lang geleden in een sterrenstelsel hier ver, ver vandaan

Sinds een paar maanden ben ik weer verslaafd. Het was dinsdagavond - laat - en ik zapte door recente ANP-berichten op mijn computer. Het stond tussen Bosnië en de zoveelste sportuitslag: George Lucas werkt aan nieuwe Star Wars-trilogie. Snel mijn oude schoolvriend Marc gebeld. Welke trilogie, wilde hij meteen weten.

De eerste - las ik hardop - en Mark Hamill zal zijn eigen vader spelen, de latere Darth Vader. Marc vond het echt enorm kicken en zo - en ook ik werd weer vijftien. Toen regisseur en producer George Lucas na Star Wars (1977), The Empire Strikes Back (1980) en Return Of The Jedi (1983) aankondigde dat hij nu slechts de middelste van drie trilogieën had verfilmd, kwamen Marc en ik spontaan klaar - bij wijze van spreken dan. Want dat betekende: nog meer avonturen in a galaxy far, far away, waar Darth Vader zijn genadeloze imperium ziet aangetast door een groep fanatieke rebellen onder leiding van onze brave held Luke Skywalker, die op zijn beurt weer wordt geholpen door the force. En dat is weer een mystieke kracht - behoorlijk vaag, eigenlijk - die ook Darth Vader bezit. Dat is niet toevallig, want op het einde van Empire - episode V, zeg maar - blijkt Luke Skywalker warempel de zoon van Darth Vader. Maar goed.

Vijftien jaar oud - toen al onvermoeibaar - besloten Marc en ik voor Lucas een scenario te schrijven dat aansloot op Return Of The Jedi. We hadden een cool openings-shot: Han Solo - de ruimte-piraat gespeeld door Harrison Ford en bovendien de ware held van de serie - zagen we vanaf de rug, samen met zijn vriend en co-piloot Chewbacca. Ze keken uit over een kale, metalige vlakte midden in de jungle. Zodra de camera dichterbij kwam zou Solo zich omdraaien en mompelen: *this looks very bad, Chewie* - of zo iets. Het scenario - althans de eerste pagina daarvan - verdween niet veel later in de prullenbak. Want een behoorlijk verhaal schrijven, dat bleek moeilijker dan gedacht. En trouwens, we hadden het adres van Lucas niet. Bovendien - maar dat beken ik nu pas - waren we onbewust beïnvloed door Raiders Of The Lost Ark, waarin notabene diezelfde Harrison Ford, nu als Indiana Jones, zich ook zo omdraait. Marc en ik, wij stortten ons vlug op de speelgoedwinkels: op de stripboeken, action-figures en ruimteschepen, vaak tot in het kleinste detail uitgewerkt. En behoorlijk prijzig. Ik had het al verdrongen, maar Marc zei dat we daarom wel tien poppetjes hebben gejat. Gewoon: onder onze jassen en tot ziens maar weer. En wel honderd keer zijn we langs de Millenium Falcon gelopen, het aftandse ruimteschip van Han Solo. Dat zat in een hele grote doos en kostte meer dan honderd gulden, twee

redenen waarom Marc noch ik een exemplaar bezitten. Halverwege de jaren tachtig was het allemaal voorbij: Star Wars verdween uit de winkels en uit ons blikveld. Soms echter werd ik aan mijn favoriete filmtrio herinnerd: Frank Zappa die halverwege zijn liedje *Why don't you like me* plotseling Lando Calrissian roept, de naam van Solo's oude vriend in Empire en Jedi. En het jongetje dat in Poltergeist speelt met Star Wars-poppetjes: een eerbetoon van regisseur Steven Spielberg aan zijn vriend en collega Lucas. Recenter de discussie in een andere film, Clerks, als iemand opmerkt dat het eigenlijk niet kan, de aanval van de rebellen in Jedi op de Death Star. Dat vernietigingswapen is op dat moment namelijk in aanbouw en dat betekent dat er ook onschuldig burgerpersoneel werkzaam is - en daar wordt niet op geschoten, zo luidt de erecode.

Mijn hernieuwde speurtocht - na het ANP-bericht - begon bij Toys 'R Us in Beek. Ik werd door een attente elfjarige getipt dat ze daar nog wel wat Star Wars-dingetjes hebben. Tussen alle stapels He-Man, Power Rangers en Batman bleek mijn grootste vrees uitgekomen. De licentie voor poppetjes en ruimteschepen is inmiddels naar een ander bedrijf gegaan: Just Toys, om precies te zijn de afdeling Bend-Em. De naam zegt het al: geen mooie hardplastische action-figures met scharnierende ledematen, nee, zachte troep met ijzerdraad in armen en benen, dat na drie keer draaien afbreekt en het figuurtje doet vervallen in een onomkeerbaar spastische staat. Erger nog is dat ze allesbehalve lijken op de acteurs die ze moeten voorstellen en helemaal vreselijk - jawel - is de omvang van borst en bovenarm. Die is, anders dan de oude poppetjes, gemiddeld naar de spiermassa van Arnold Schwarzenegger. Zelfs de goudkleurige robot C-3PO - ook wel See Threepio - ziet er nu uit als een omgekeerde piramide. Tegen de winkelbediende zeurde ik nog over de bijbehorende ruimteschepen, maar daar wist ze niks van - of misschien wilde ze gewoon van me af. De dingen bestaan nog wel. Ik kocht bij de V&D de widescreen version - met verbeterd beeld en geluid - van alle drie de films en uit dat pakket viel een folder van Kenner. Ook dat bedrijf heeft een licentie en wat betreft de figuurtjes is het helaas wederom Schwarzenegger die tot inspiratie heeft gediend. Op de achterkant echter staan ruimtevaartuigen, waaronder de Millennium Falcon. Nu doet zich iets merkwaardigs voor: de poppetjes die hierbij staan afgebeeld zijn de oude - de minder gespierde, zeg maar. De ruimtevaartuigen daarentegen hebben elektronische effecten. En ik weet zeker dat ze die vroeger juist niet hadden. Want geluiden maakten Marc en ik wel zelf. Pijóóóééé poing bèng. Alle denkbare voertuigen uit Star Wars trof ik wel aan in Hasselt. Zonder uitzondering bleken het - spijtig genoeg - bouwmodellen. En gezellig de hele avond voorovergebogen knippen, plakken en schilderen - ik dacht het niet. Bovendien hebben ze weer

een andere schaal dan mijn poppetjes, dus die kan ik er niet inzetten. Ook vond ik in België zogeheten action-sites, modellen van locaties uit de films - de ijsplaneet Hoth, het woestijnpaleis van Jabba the Hutt - met daarin piepkleine figuurtjes, niet groter dan twee centimeter. Als je de twee helften van het plateau tegen elkaar drukt, krijg je het hoofd van één van de hoofdrolspelers, bijvoorbeeld van Darth Vader. Heel aardig gedaan, maar het slaat nergens op. Als ik een locatie-model wil, hoef ik geen hoofd en omgekeerd.

Op stripgebied is de situatie iets overzichtelijker. De eerste comic over Star Wars - op zich wel aardig - verscheen drie weken voordat de eerste film uitkwam. Sindsdien hebben ettelijke spin-offs het licht gezien. Gewoonlijk in een reeks van vier of zes - een deel per maand - die daarna gebundeld wordt uitgegeven, meestal voorzien van een voorwoord en andere extra's. Er zijn ook drie strips die aan de hand van stills de films navertellen. Bovendien worden heuse romans over Star Wars geschreven. Zowel strips als romans sluiten naadloos aan op de films. Luke Skywalker, bijvoorbeeld - de held in het wit, gespeeld door Mark Hamill - verneemt op het einde van Empire dat zijn aarstvijand Darth Vader zijn echte vader is. In Jedi wordt Darth Vader gedood. Hoe verleidelijk ook, deze belangrijke meneer komt niet meer voor in de verhalen die zich afspelen na Jedi. Alle striptekenaars en schrijvers moeten van licentiegever Lucasfilm namelijk met elkaar overleggen: de avonturen bedacht door de striptekenaar mogen die van de romanschrijver en filmmaker niet tegenspreken. En zo komt het dat ik de ene week een film kijk, het vervolg lees in vier stripboeken en het vervolg daarop weer in twee romans.

Ja, het is een spannend bestaan, dat van de Star Wars-verslaafde. Er bestaan namelijk ook nog hele series geplastificeerde fotokaartjes, T-shirts, displays, computerspeltjes, originele filmscores, animatievideo's, radio-hoorspelen, posters en tamelijk realistische, metalen blueprints van de verschillende futuristische voertuigen. En volgend jaar komt de nieuwe film uit. De enige echte episode I. De filmbladen zullen vol staan en de merchandise zal torenhoog in de winkelschappen liggen. Hoera en may the force be with us. Want Marc en ik, wij hebben afgesproken dat we allebei een nieuwe jas kopen. Met extra grote zakken.

Eugène Baak

Voor liefhebbers is aan te raden Dark Empire I en II, twee (gebundelde en beter getekende) strips, verschenen bij Dark Horse Comics, het driedelige The Art Of Star Wars (inclusief twee van de drie originele scripts), verschenen bij Ballantine Books en (het uitputtende) A Guide To The Star Wars Universe van Bill Slavicsek, verschenen bij Bantam Books. Alle boeken kosten - toevallig - ongeveer f 40,-.

Agenda

14

donderdag 23 november
Holiday on Ice / MECC, 20.00
Van mondelinge naar geschreven literatuur / lezing, Emma Crebolder, Stadsbibliotheek, 20.00
L'Amour des Trois Oranges / opera, Opera Zuid, Vrijthoftheater, 20.15
Crème Fraîche / cabaret, Lösstheater, 20.30
Gezelschap / toneel, Lou Landré, Kleine Zaal Circuit, Toneelacademie, 20.30

vrijdag 24 november
Concert en CD-presentatie Matty Niël / Conservatorium, 19.30
Holiday on Ice / MECC, 20.00
Up with People / Sportal De Geusselt, 20.00
Ob Pa, arme Pa... / toneel, M'46, 't Pesthuys, 20.00
In 't Groene / ballades en volksliederen, Limburgs Vocaal Ensemble, Waalse kerk, 20.00
Antwerp meets New York / ballet, Kon. Ballet van Vlaanderen, Vrijthoftheater, 20.15
Crème Fraîche / cabaret, Lösstheater, 20.30

zaterdag 25 november
Holiday on Ice / MECC, 14.00, 17.15, 20.30
Kamerkoor Exaudi / Muziekschool Kumulus, 20.00
Ob Pa, arme Pa... / toneel, M'46, 't Pesthuys, 20.00
Quadro Corydon / Engelse en Italiaanse barokmuziek, Cellebroederskapel, 20.15
La Damnation de Faust / koorconcert, Limburgs Concertkoor en John Bröcheler, Vrijthoftheater, 20.15
John Law / jazzconcert, Lösstheater, 21.00

zondag 26 november
Afrika in Beeld / publieksdag, Vrijthoftheater, 11.00
Trefpunt / live-radio, Jan Pronk, column Jac Giesen, Café De Perroen, 11.00
Holiday on Ice / MECC, 13.30, 17.15
De restauratie / lezing, Anne van Grevenstein, Kasteel Vaesbartelt, 14.30
De Sufgerukte Wallies / rockmuziek, Lösstheater, 16.00
Adzido Pan African Dance Ensemble / traditionele dans, Vrijthoftheater, 20.15
Yousou N'Dour / theaterconcert, MECC, 20.30

maandag 27 november
SLIM jazzconcert / Kwartet Extentions, Kumulus, 20.30

dinsdag 28 november
De taal van de erfelijkheid / lezing, Dr. J. Geraedts, Nieuwenhofzaal, 20.00
Speculaasconcert / André Rieu en Maastrichts Salon Orkestlezing, Vrijthoftheater, 20.15

woensdag 29 november
Lunchconcert / Rowland en Brackman, Vrijthoftheater, 12.30
Studentenconcert / Studenten van Cecile Schouten, Muziekschool Kumulus, 19.30
Tanslezing / Jan Hoet, 'Kunst en samenleving: participatie of vlucht?', Aula RL, 20.00
De Omval / theaterconcert, Montezuma's Revenge, Vrijthoftheater, 20.15
Het is een spel der intuïties / toneel, Kleine Zaal Circuit, Cie. De Koe, Toneelacademie, 20.30

Exposities

Lou Thissen, schilderijen - De Keerder Kunstkamer, Kerkstr 10, Cadier en Keer, 26 nov t/m 14 jan. Do t/m zo 13.00-17.30
Egide Rutten, schilderijen - Kamer v Koophandel, Maasboulevard 5, t/m 2 jan. Ma t/m vr 8.30-16.00
Ingrid Breuers, keramiek, **Henri Err**, diverse werkstukken en **Rosie Lee**, olieverven - Gal. Artisan, Grote Gracht 43, 25 nov t/m 20 dec. Di t/m za 13.30-17.30
Eindejaarsexpositie, grafiek en bijzondere kunstboeken - Gal. Tracé, Alex. Battalaan 31, t/m 30 dec. Do 14.00-18.00; vr en za 12.00-17.00
Annette Wandrer en **Katrin Grünke**, gebruikerskeramiek - Gal. Lot Duynstee, Hoogbrugstr 18, 26 nov t/m 23 dec. Do en vr 13.30-17.00; za 11.00-17.00
Thomas Grünfeld, objecten - Gal. Ardi Poels, Lage Barakken 31a, t/m 23 dec. Wo t/m za 13.00-17.00
Sandra Hommen, bi-stories en **Leon van Cuijk**, edelsmeden - Gal. Anny van den Besselaar, Tafelstr 6a, 26 nov t/m 17 dec. Vr t/m ma 13.00-17.30
Jan van Diemen, olieverven en gouaches - Gal. FAI, Brusselsestr 80, t/m 10 dec. Do 16.00-20.00; vr t/m zo 13.00-17.00
Oene Zwieltink, tekeningen en gouaches - Apelles Open Ateliers, Capucijnengang 12, 26 nov t/m 3 dec. Zo t/m za 11.00-19.00

Films - Speelweek: 23 t/m 29 november

FILMTHEATER LUMIÈRE, Bogaardenstraat 40b
Africa in the Picture, dag, avondvullend programma

CINEMA PALACE, Wycker Brugstraat 1
Waterworld, vr, za, zo en wo 14.00; zo, di en wo 17.45; do, vr en za 21.00
Pocahontas, (orig.) dag, 18.30, 21.15; vr, za, zo en wo ook 14.00, 16.15
Pocahontas, (Ned.), vr, za, zo en wo 14.00, 16.15
Les Films du Paradis: "2001 A Space Odyssey", ma 17.45
Assasins, do, vr en za 17.45; zo di en wo 21.00
Nine Months, dag, 18.15, 21.15
Sneak Preview, ma 21.00

PATRIE MAASTRICHT, Wilbelminasingel 39
Stargate, dag, 11.15, 13.45, 16.15
Lang Leve de Koningin, za, zo en wo 13.00, 15.45
Seven, dag, 13.00, 15.45, 18.30, 21.30
André, za, zo en wo 13.15, 16.00
The Net, dag, 13.15, 16.00, 18.45, 21.30
The Bridges of Madison County, dag, (heb. do) 18.30, 21.30; ma, di, do en vr ook 12.30; ma, di en vr ook 15.30
Jade, dag, 18.45, 21.30
Something to talk about, dag, 18.45, 21.30; do, vr, ma en di ook 13.15, 16.00
Pocahontas (orig.), dag, 18.45, 21.30; do, vr, ma en di ook 13.15, 16.00
Pocahontas (Ned.), za, zo en wo 13.15, 16.00

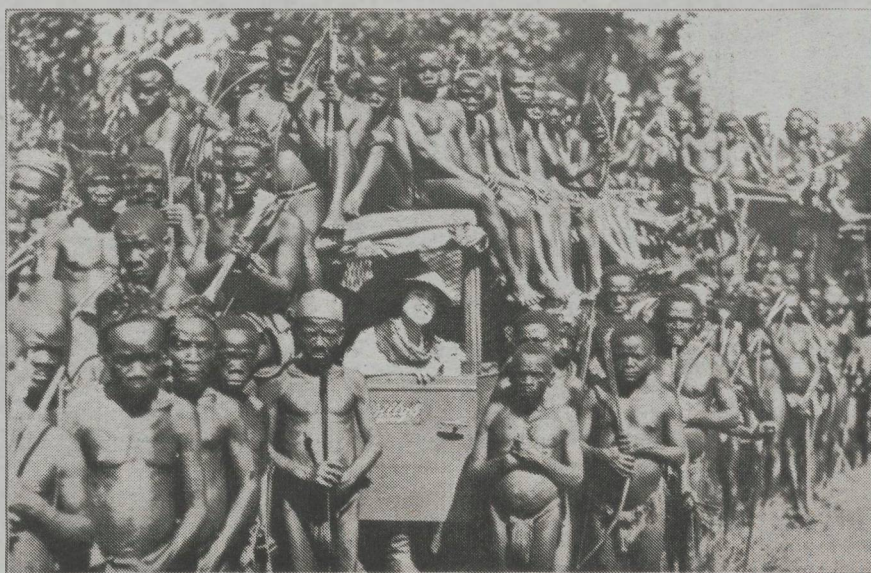
CINE-K, Bernardusstraat 13
Carrington, dag, 21.00

Avondje Afrika in Lumière

De smaak van Nigeria

Sam Monyei is een wat stille man. Hij spreekt en beweegt bedachtzaam. In Nigeria werkte hij op een kantoor, maar dat is verleden tijd. Toen hij vijftien jaar geleden naar Nederland vertrok stond hij een paar jaar in zijn eigen snackbar, werkte vervolgens vier jaar in de Sphinxfabriek en begon anderhalf jaar geleden een eigen winkel met Afrikaanse specialiteiten in de Rechtstraat.

Fragment uit 'Hart der duisternis', een van de films die deze week in filmtheater Lumière te zien zijn

De bereiding duurt een halfuurtje. Cassave is een soort hele grote aardappel die in stukjes ter grootte van een aardappel te koop is. Doe die stukjes in een pan met kokend water en laat het geheel een halfuur op staan. Giet daarna het water af en besprenkel de cassave met citroensap en voeg zout naar smaak toe. Smelt tegelijkertijd drie lepels palmolie in een andere pan. Daar mag de catfish even in sudderen. Voeg er dan een halve liter water aan toe. Als dat eenmaal pruttelt, roer dan de gemalen meloenpitjes er doorheen en zet de pan een half uur op een laag pitje. Dan is de bakbanaan aan de beurt. Snij plakjes van deze speciale soort banaan, en bak die in een koekepan met hete sojaolie.

De catfish, op smaak gebracht met de rode pepers en wat zout, is samen met de cassave en de gebakken plakjes banaan volgens Sam Monyei de basis voor een typisch Nigeriaans maal. "Voor het echte effect moet je het wel met je handen eten", voegt hij daar aan toe, thuis of in Lumière.

Micha Wertheim

Van 23 t/m 29 november organiseren filmtheater Lumière, de Afro-Foodshop en het Afrikacentrum dagelijks een avondvullend programma met films, discussie, een rondleiding door de expositie 'Afrika-Europa: over en weer' en een maaltijd voor f 47,50.

(Tekening Sannie Straatman)

"Het is het avontuur van het vinden. Ik zoek altijd wel iets, maar wat ik zoek weet ik pas als ik het gevonden heb. Dit boek zag ik afgelopen weekend op de antiquariatenbeurs in Haarlem. Het stond rechtop. Ik dacht: dat is mooi, dat moet ik hebben. Die kleuren en het sprookjesachtige op de voorplaat, prachtig. Meteen speelden er verhalen door mijn hoofd. "Ik kijk zo'n boek nooit meteen in, dat stel ik juist even uit. Eerst kijk ik er nog even naar. Bang voor de eventuele teleurstelling, maar ook om de eventuele vreugde te verhogen. De eerste bladzijden van het duitstalige 'Illustrierte Mineralogie' uit 1929 vielen een beetje tegen: geel papier vol dicht op elkaar gedrukte gothische letters. Maar toen ik even doorbladerde zag ik de prachtige pagina's waarop gesteentes, kristallen, mineralen en fossielen staan afgebeeld. Die zijn zo mooi afgedrukt dat het net lijkt alsof ze een beetje naar voren komen, in reliëf."

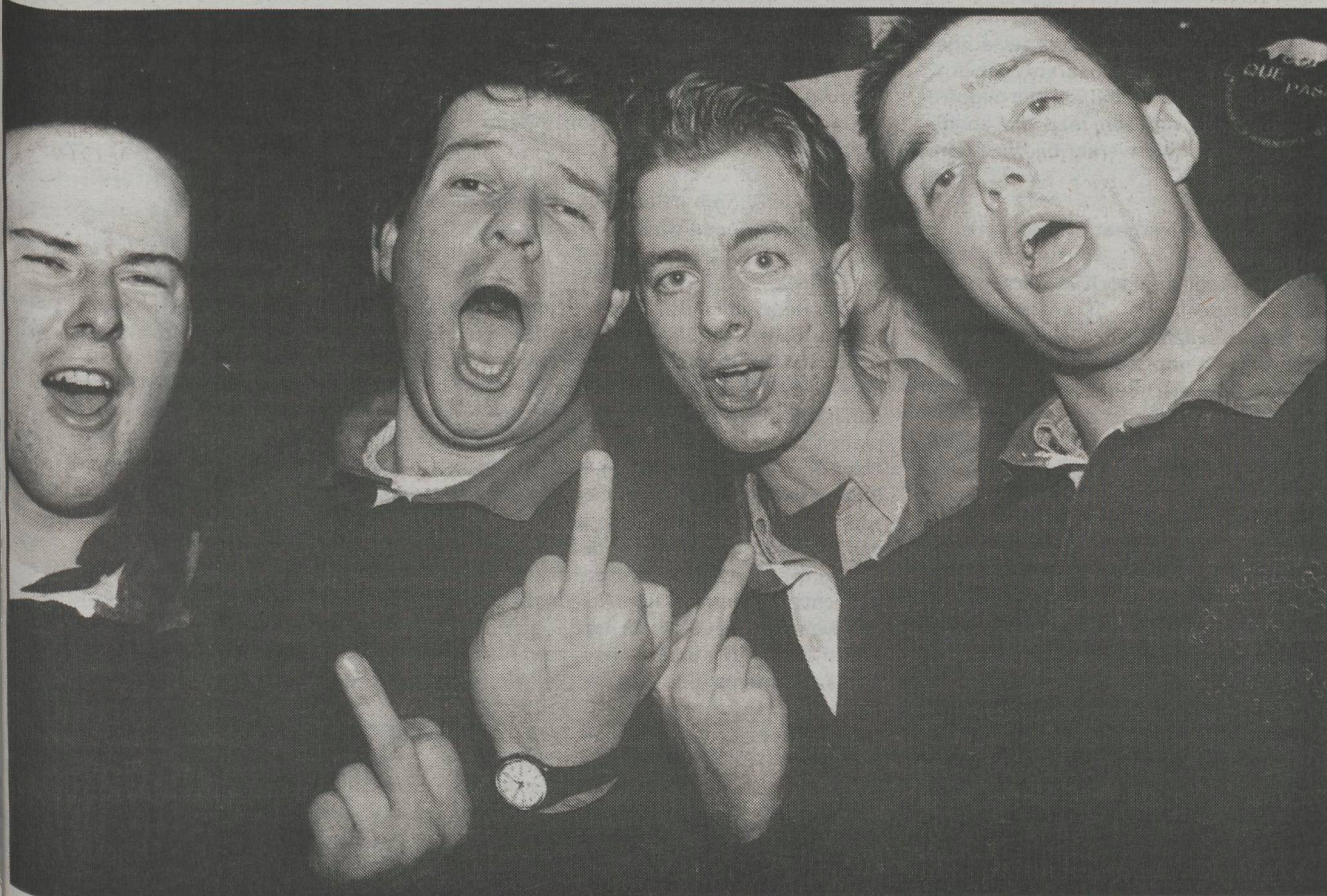
Hemelhoog

prof. dr Wiel Kusters, decaan van de faculteit der cultuurwetenschappen

"Ik heb iets met fossielen. Mijn vader was mijnwerker in de geïndustrialiseerde mijnbouw. Soms nam hij wel eens een versteend varentakje voor me mee. Dat fascineerde mij, ik dacht dat hij dat stukje varen zo uit de wand kon plukken. "Fossielen kunnen een beeld zijn voor datgene wat kunst is. Neem bijvoorbeeld steenkool. Dat zijn resten van een tropisch woud. Het is alsof de warmte is afgekoeld en door de kolen bewaard wordt. Steek je die aan, dan komt de bevroren warmte weer te voorschijn. Zo denk ik ook over kunst en poëzie: als gestolde ideeën en emoties. Met je blik of door het te lezen kun je die ontsteken. Tegelijkertijd onvlamt het ook jou. "De mijnwerker op de kaft van 'Illustrierte Mineralogie' deel 1 - nu moet ik natuurlijk ook deel 2 hebben - staat in een mijn vol met die mooie gesteentes. Hij is niet de blanke, zwarte slaaf die wij kennen. De mijn waarin hij staat is ook geen kolenmijn, maar lijkt meer op een schatkamer vol alle mogelijke juwelen van moeder aarde. Het is er niet duister, maar juist heel licht en kleurrijk. Deze mijnwerker heeft meer van een ontdekkingsreiziger. Hij beantwoordt aan het oude romantische beeld van de mijnwerker: van iemand die toegang heeft tot het geheime binnenste van de aarde. Die niet zo zeer kennis opdoet, als wel in de kennis rondwaart. Daarom is het ook zo leuk dat de auteur van dit boek Kenngott heet: een kenner van de God die zich in de materie manifesteert. "Ik sta op zo'n beurs vaak met prachtige dingen in mijn handen, maar vaak weet ik niet wat ik er mee moet. Met dit boek kan ik ook nog iets inhoudelijks doen. Ik heb net een stuk geschreven over de romantiek van de mijnwerker, deze voorplaat is daar een illustratie van. Het hoort bij de ideeëngeschiedenis. "Ik ga zeker in dit boek lezen. Niet omdat ik een serieuze studie van mineralen, stenen en kristallen ga maken, maar omdat ik zowel aan de plaatjes als de taal een esthetisch genoeg beleef. Ik ga het dan ook niet van voor naar achter lezen, maar via het register. Hier, neem het woord 'glimmer'. Volgens mij bracht vader die vroeger ook wel vaker mee naar huis. Pagina 30. Jammer, geen illustratie. "Dit boek geeft me het genoeg dat ik ken van vroeger. Het doet me denken aan die boeken waar je zelf plaatjes in moest plakken. Ja, er zit dus ook wat nostalgie bij."

Riki Janssen

Wein, Weib, Mann und Gesang

Een paar honderd studenten lieten afgelopen woensdagavond weer merken dat zingen nog lang niet uit is. Maar het was dan ook feest: de studentenvereniging Circumflex organiseerde voor de vijfde keer het Zangfeest. (foto Nelis Tutkey)

(In deze wekelijkse rubriek vertellen medewerkers en studenten over hun mooiste, meest bijzondere culturele belevenis)

O ja, aio!

Heere, wat ik U hidden mag, maak mij snel weder aio! Of beter nog: student. Of Heere, als het U enigszins van pas komt, kan ik dan gewoon een Arme der Geest zijn (voorzover dat in Uw perceptie niet overeenkomt met aio of student)?

Lezerinnen, soms bevallen mij mijn verantwoordelijkheden niet, en richt ik mij tot de Heere (of een toevallig passerende hoogleraar, of een der zeldzame faculteitsdirecteuren) met bovenstaand gebed. Het heeft nog niet mogen baten. U moet weten dat ik slechts een eenvoudige wetesjappelijke infanterist ben. Ik dien U, gros der lezerinnen, te voorzien van (quasi-)slimme onderwijsuitdagingen. Ik wordt geacht af en toe een impact-factor artikelje te produceren. Niet dat dat iets uitmaakt: onlangs schreef ik in *The Lancet* maar heb daar van mijn wetesjappelijke superieuren geen bemoedigende woorden over mogen ontvangen.

Ik ben binnen de muren van de RI een simpele ziel. Daarbuiten ligt het anders. Door een ontvergeeflijke pretentierreus werd ik ooit verkozen tot Secretaris-Generaal ener Internationale Vereniging. Ook begeef ik mij, buhris, in de hoogste kringen van een United Nations technical agency. Bus 8 van Cornavin naar het Palais des Nations lijkt voor mij een vast plaatsje gereserveerd te hebben. Deense strippekaarten, New Yorkse subway-tokens en een London Transport stamkaart slingeren achteloos door de karbies die ik als een jalende paratrooper om mijn schouder hang: ik hang uiteindelijk slechts rond in de kille blubberige loopgraven van de RI, waar ik geacht word af en toe een voortgangstoets-iten af te vuren.

Er is geen bond die mij kan raden hoe ik met internationale diplomatie moet omgaan. Ik heb *De Prins* in *De Discoursen* en *Leviathan* gelezen en bevat. Maar in het bestuur van de club waarvan ik SG ben zitten grijze mannen. Vijftig-plussers. Arsen. Dekanen en professoren; de maarschalken en generaals van hun wetesjappelijke legers. Ik ben maar "Eva". Ik ben een huppelkuit vergeleken met die schrompelpikken. Waar zij met een vingerknip over schier eindeloze middelen beschikken doe ik het uiterste met drie aalmoezen, een schoenendoos gedevalueerde Joegoslavische Dinars en een Oekraïense Koepon.

Maar daarover zult U mij niet horen klagen, lezerinnen. Van soberheid word je immers sterk.

Er is geen bond die mij kan raden hoe ik met internationale diplomatie moet omgaan. Ik ben geen vos temidden van leeuwen. Wie van mijn kennennuovergenoten kan ook maar bij benadering begripen hoe ik daar zit, daar bij de VN, temidden van mijn schrompelpikkenbestuur, vergaderend met Luxemburgse EG-ambtenaren? Wie kan mij uitleggen hoe ik, buiten met mijn geroonde boerekulten-verstand en slijtend ruggemerg, omga met de principes van hogere internationale diplomatie? Met de "backroom politics" waar nog zoveel vla het Old Boys Network (Old Bastards Network) bekloot wordt? Wie staat mij bij om te voorkomen dat ik net als de door mij bewonderde Ilona en Heather (ooit ambitieuze diplomates op weg naar de UN-top) afgebrand en zwartgeblakerd word?

Wordt het geen tijd dat deze internationale en innovatieve universiteit een cursus/zelfhulpgroep voor mij organiseert?

Eva

Willem K. Coumans, een beetje pesterig (foto Nelis Tutkey)

Een overdrachtelijke hoerenloper

Vroeger kwam ik Willem K. Coumans wel eens tegen in de pauzes van toneelvoorstellingen. Dook hij plotseling op uit het geroezemoes, kortademig als de stukjes die hij schreef.

"Vind jij er ook zo weinig aan?"

Verscheen de volgende dag een lovende recensie van zijn hand. Hij hield ervan mensen op het verkeerde been te zetten.

Op 13 juni 1991 kreeg hij in deze krant ongenadig op zijn lazer van een furieuze Eva, de gesel van de achterpagina.

"K. Coumans moet zo'n man zijn die lust niet herkent wanneer zij zich aandient en daarom maar holle bomen in het Stadspark neukt." Schreef zij. "K. Kopiekravwms", jouwde zij. "Mislukte pseudo-intellectueel." (Mislukt als pseudo-intellectueel?).

BERICHT UIT MAASTRICHT

Wat had de grijsstoppelige Willem K. in vredesnaam gedaan om dit schuimbekkende proza over zich af te roepen?

Hij had in *De Limburger* een recensie geschreven van een universitaire toneelvoorstelling waaraan ook Eva meedeed. En hij had er niks aan gevonden, een kinderachtige kluchtige vertoning: "Zoals André van Duin Anna Karenina ziet."

Zijn goed recht of niet soms? Natuurlijk. Ware daar niet die vreemde hebbelijkheid zijn bevindingen af te wisselen met niet terzake doende opmerkingen, steken onder water, pesterijtjes. Sommige lezers lezen het met plezier, anderen daarentegen drijft het tot zinneloze razernij: "Zwakzinnig gereutel van een oligofrene dwerg." "Onzinnige inktdiarree van een man die zonder twijfel een glansrijke carrière als strontverwerker bij onze reinigingsdienst is misgelopen".

Een toneelkritiek van Willem K. Coumans gaat over van alles en soms ook over toneel.

"Uiteindelijk is de alledaagse werkelijkheid toch vaak interessanter dan wat zich op het toneel afspeelt."

Op zijn best vloeien toneel en werkelijkheid in elkaar over, zoals die keer dat in Heerlen een Beckett-voorstelling werd afgelast. Lag de stad Heerlen er weer zo hartverscheurend mistroostig bij dat hij zijn stukje daaraan heeft gewijd: Heerlen als decor voor een Beckettiaans *Fin de Partie*, waarin een gure wind de winkelpromenade doormidden snijdt en ieder menselijk leven tot een hel maakt.

De Franse schrijver Paul Léautaud deed dat ook: als hij een toneelstuk slecht of saai vond besprak hij zijn stoel die niet gemakkelijk zat of de hoed van de dame vóór hem die hem het zicht had benomen. Befamd geworden is zijn "Ma pièce préférée", een artikel dat begon met de zin "Het is niet altijd een lolletje om naar het theater te gaan...", waarna hij uitvoerig het interieur van zijn woonkamer beschreef.

Léautaud was een morsige oude Fransoos met een sok op zijn kop en een zwak voor zielige dieren en sterke vrouwen. Qua uiterlijk geleek hij in niets op de immer welverzorgde Willem K., maar die stijl, die veelgeroemde spontane Léautaud-stijl, die zich laat lezen of er zomaar wat in het wildeweg gekletst wordt, een veredelde spreektaal, een beetje smoezelig en gemeen, maar altijd erudiet en altijd amusant, ja daarin zijn ze twee handen op één buik.

En dus begeeft Willem K. zich des s'avonds huiverend op weg. In zijn sadistisch universum laten ook de elementen zich niet onbetuigd: als het régent doet het dat "een beetje pesterig", in

bushaltes tocht het opzettelijk en ook de metalen beelden op het plein voor Vijverdal doen er alles aan de voorbijganger triest te stemmen ("Menige vloek is mij daar ontschoten"). Heeft hij wel een warme jas? vraagt de trouwe lezer zich bezorgd af. Betaalt de krant hem wel genoeg? Helemaal gezond is hij niet, dat is wel duidelijk: "Ooit maakte ik op advies van een gebedsgenezer een bedevaart naar een mirakeloord. Dat kan geen kwaad, meende Jan Hanlo, die in die zaken goed thuis was." Jan Hanlo, die naam vernoemt hij graag, van dokters daarentegen moet hij niets hebben, zeker niet als ze zijn opgeleid aan de eigen Maastrichtse universiteit.

Het brengt hem, via een gewaagde gedachtesprong, bij het universiteitloze tijdperk "toen je in Maastricht al anarchist was als je het stadhuis binnendrong om daar condooms te colporteren". Ook cultureel gezien was het een woestijn, daar kan hij als voormalig Pvda-raadslid voor cultuur van meepraten: "Als ik begon te spreken verliet mijn eigen fractie en bloc de zaal". Trouwens nu hij het toch over toneel heeft, hebben we wel eens goed naar de leden van de Tweede Kamer gekeken, "een lach-en schietgezelschap dat tot het jaar 2000 voor dolle pret zorgt". Waarna hij tenslotte, op een moment dat niemand het meer verwacht, alsnog terzake komt: "Decorte bezit als acteur de uitstraling van een dement schaap".

Herinneringen, opinies, vooroordelen, insinuaties, Willem K. heeft ze uitgesmeerd in tientallen stukjes, verspreid over tientallen kranten. Wie hem wil leren kennen kan ze daar bij elkaar zoeken, allemaal kleine stukjes K., tesamen vormend the complete and unabridged Willem K. En als er een paar stukjes van de puzzle ontbreken kun je er vergif op innemen dat hij ze zelf heeft weggemaakt.

Dezer dagen wordt in Heerlen de bundel *Stille Dagen* in Maastricht gepresenteerd, een verzameling van stukken die Willem K. Coumans tussen 1992 en 1994 in *De Limburger* schreef over de stad Maastricht.

Bracht Henry Miller zijn *Quiet Days in Clichy* in bad door, met diverse dames tegelijk, Willem K. veroorlooft zich in zijn stille dagen in Maastricht heel andere frivoliteiten. Als hij flaneert dan doet hij dat door zijn eigen herinneringen en observaties. Flirt hij, dan is dat met de dichters uit heden en verleden. Hij citeert ze en plaatst ze, volgens de aanbiedingsfolder, in een nieuw verband, "laat ons zeggen een Willem K.-verband".

Binnen dat verband is veel mogelijk. De geest waait waar hij wil, zoals ooit, in de 18de eeuw, beschreven door Denis Diderot, de encyclopedist. Iedere dag begeeft hij zich rond een uur of vijf naar een bank bij het Palais Royal om daar te gaan zitten dromen en zijn gedachten te laten dwalen. Nu eens bewegen ze zich deze kant op, dan weer die. Hij volgt zijn ingevingen zoals die jongelui doen die achter een hoertje aanlopen tot ze van een andere kant een ander zien aankomen dat ook aantrekkelijk is, dan gaan ze dáár achteraan.

"Mes pensées," concludeert hij, "ce sont mes catins." Mijn gedachten zijn mijn hoertjes.

Willem K. bezwijkt er constant voor.

Jules Dister

Willem K. Coumans, *Stille Dagen* in Maastricht. Uitgeverij Plan-tage, Leiden.